

Isoaho Marjut & Paavola Janni

UUTISISTA LASTEN LUOMIKSI KUVIKSI

Taide- ja kulttuurikeskeisiä työpajoja Loistavaa!- lasten ja nuorten kulttuuriviikolla

**Projektipinnäytetyö
CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Lokakuu 2013**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Hyvinvoinnin ja kulttuurin yksikkö	Aika Lokakuu 2013	Tekijä/tekijät Isoaho Marjut & Paavola Janni
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma		
Työn nimi UUTISISTA LASTEN LUOMIKSI KUVIKSI Taide- ja kulttuurikeskeisiä työpajoja Loistavaa!- lasten ja nuorten kulttuuriviikolla		
Työn ohjaaja Juha Pekola, kasvatustieteiden kandidaatti	Sivumäärä 45 + 26	
Työelämäohjaaja Satu Forsberg, varhaiskasvatuksen koordinaattori		
<p>Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena projektina. Työn tilaajana toimi Kokkolan kaupungin sivistystoimen varhaiskasvatuspalvelut. Opinnäytetyö toteutettiin Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolla, 5.11.-8.11.2012. Työpajoja järjestettiin Halkokarin, Kiviniityn, Nahkurin ja Tulliharjun päiväkodeissa yhteensä seitsemälle eri lapsiryhmälle.</p> <p>Projektin tavoitteena oli tuottaa lapsille onnistumisen kokemuksia taide- ja kulttuurikasvatuksen avulla. Samalla lapset saivat mahdollisuuden oppia uutta ympäröivästä maailmasta luettujen uutisten avulla. Tavoitteena oli myös edistää lasten luovaa ajattelua.</p> <p>Lasten palautteiden perusteella työpajat olivat onnistuneita. Lähes jokainen lapsi piti työpajaa mukavana ja yli puolet lapsista koki oppineensa työpajan aikana jotakin uutta.</p> <p>Opinnäytetyön kirjallinen raportti muodostuu projektin raportoinnista sekä liitteistä, joihin sisältyvät muun muassa projektisuunnitelma ja lasten palautelomake.</p>		

Asiasanat

Kulttuurikasvatus, lastenkulttuuri, projekti, taidekasvatus, varhaiskasvatus

ABSTRACT

Unit Unit of Health, Welfare and Culture	Date October 2013	Author/s Isoaho Marjut & Paavola Janni
Degree programme Degree Programme of Social Services		
Name of thesis From the News to Pictures Created by Children Art and Cultural Centered Workshops in Loistavaa!–Culture Week for Children and Youngsters		
Instructor Juha Pekola, Bachelor of Education		Pages 45 + 26
Supervisor Satu Forsberg, The Co-ordinator of Early Childhood Education		
<p>This thesis was made as a functional project. The subscriber of the thesis was the Early Childhood Education Services of Kokkola. Thesis was carried out in Loistavaa!–culture week for children and youth in 5.Nov-8.Nov 2012. The workshops were arranged in Halkokari, Kiviniitty, Nahkuri and Tulliharju kindergartens. There were seven different groups of children.</p> <p>The aim of the project was to give experiences of success to children by art and culture education. At the same time children had the possibility to learn something new about the environment by the help of read news. The aim was also to improve children’s creative thinking.</p> <p>Based on the feedback from the children we succeeded. Almost every child thought that the workshops were pleasant and more than a half of the children had an experience of having learnt something new.</p> <p>This thesis contains the report of the project and appendices. The appendices include for example the plan of the project and feedback form to the children.</p>		
Key words Art education, early childhood education, children’s culture, culture education, project		

ESIPUHE

Tarvitsemme siipiä. Ne näyttävät meille
mielikuvituksen äärettömät horisontit,
kuljettavat meidät kaukaisille seuduille
ja kannattelevat meidät kohti unelmiamme.
Siipien ansiosta pääsemme toisten ihmisten juurille
ja pystymme oppimaan heiltä.

- Paolo Coelho -

Tämän opinnäytetyön tekeminen on ollut pitkä ja välillä uuvuttavakin matka, joka täytyi tehdä, jotta voisimme kasvaa ihmisinä ja sosiaalialan ammattilaisina. Mukaan on mahtunut monia tunteita ja kokemuksia, jotka kaikki jäävät elämään muistoissamme. Parhaiten tästä matkasta jäivät mieleemme omat onnistumisen kokemuksemme, joista yhtenä voisimme mainita lapsilta saamamme loistavan palautteen työpajojen jälkeen. Tahdomme kiittää kanssaeläjiämme kaikesta tuesta ja kannustuksesta, jota olemme matkallamme saaneet.

Isoaho Marjut

Paavola Janni

TIIVISTELMÄ	
ABSTRACT	
ESIPUHE	
SISÄLLYS	
1 JOHDANTO	1
2 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA	3
2.1 Varhaiskasvatuksen kulttuuri- ja taidekasvatus opinnäytetyössä	3
2.2 Lastenkulttuuri opinnäytetyössä	8
2.3 Media opinnäytetyössä	9
2.4 Sosionomin kompetenssit ja osaaminen varhaiskasvatuksessa	11
3 OPINNÄYTETYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET	14
3.1 Opinnäytetyön taustalla Loistavaa!-viikko	14
3.2 Opinnäytetyön tavoitteet	15
3.2.1 Tavoite lapselle	16
3.2.2 Tavoite päiväkodille	16
3.2.3 Tavoite sosionomille	17
4 OPINNÄYTETYÖN AIKATAULU JA RAHOITUSSUUNNITELMA	18
4.1 Opinnäytetyön aikataulu	18
4.2 Opinnäytetyön kustannukset	19
5 PROJEKTIN TOTEUTUS	21
5.1 Interventioiden sisältö	21
5.2 Interventioiden toteutus	22
6 PROJEKTIN KOKONAISARVIOINTI	24
6.1 Projekti-idean arviointi	24
6.2 Projektisuunnitelman arviointi	25
6.3 Interventioiden arviointi	26
6.3.1 Ensimmäinen ja toinen interventio	27
6.3.2 Kolmas ja neljäs interventio	28
6.3.3 Viides ja kuudes interventio	29
6.3.4 Seitsemäs interventio	30
6.4 Yhteenveto lasten palautteista	31
6.5 Aikataulun arviointi	33
6.6 Tavoitteiden arviointi	34
6.6.1 Lapsilähtöisten tavoitteiden arviointi	35

6.6.2 Organisaation tavoitteiden arviointi	35
6.6.3 Sosionomin tavoitteiden arviointi	36
7 POHDINTA	39
LÄHTEET	44
LIITTEET	
KUVIOT	
Kuvio 1. Aikataulu	
Kuvio 2. Oliko työpaja mukava?	
Kuvio 3. Opitko uutta?	
Kuvio 4. Haluaisitko jatkossa samanlaisia työpajoja?	
TAULUKOT	
Taulukko 1. Opinnäytetyön tavoitteet	
Taulukko 2. Kustannusarvio	

1 JOHDANTO

Toteutimme opinnäytetyömme toiminnallisena projektina. Opinnäytetyömme tilaajana toimii Kokkolan kaupungin sivistystoimen varhaiskasvatuspalvelut. Projektiin kuuluvat interventiomme toteutettiin neljässä Kokkolan alueen päiväkodissa yhteensä seitsemälle eri lapsiryhmälle. Projektiin osallistuvia päiväkoteja olivat Halkokari, Kiviniitty, Nahkuri ja Tulliharju.

Ensimmäinen harjoittelu varhaiskasvatuksen työkentällä vahvisti molempien halua ja kokemusta siitä, että haluamme työskennellä lasten kanssa. Harjoittelun aikana molemmille kehittyi ideoita siitä, mitä opinnäytetyö voisi käsitellä. Halusimme tehdä opinnäytetyön lapsiin ja varhaiskasvatukseen liittyen, koska haemme varhaiskasvatuskelpoisuutta muiden opintojen ohella. Varhaiskasvatuksen kelpoisuudella tarkoitetaan, että kykenemme toimimaan perustellusti lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia edistäen, jota myös lainsäädäntö edellyttää.

Opinnäytetyömme lopulliseksi aiheeksi muodostui kulttuuri- ja taidekeskeiset työpajat, jotka on suunnattu 4–5-vuotiaille lapsille. Aiheen valintaa ohjasi tarkoituksemme osallistua Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolle. Projektimme suunnittelun aloitimme kesällä 2012. Interventiot toteutimme Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolla, joka ajoittui vuonna 2012 viikolle 45. Annoimme projektille nimeksi Uutisista lasten luomiksi kuviksi, joka mielestämme kuvaa hyvin interventioiden sisältöä.

Aiheena kulttuuri on aina ajankohtainen, sillä se on osa lasten jokapäiväistä elämää. Kulttuurin avulla lapset saavat tietoa ja kokemuksia ympäröivästä maailmasta. Projektissamme lapsille välittyi tietoa ja kokemuksia ympäristöstä valitsemiemme uutisten kautta. Opinnäytetyömme tavoitteena oli toteuttaa kulttuuri- ja taidekeskeisiä työpajoja sekä arvioida niiden toimivuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Taidekasvatus on opinnäytetyössämme keskeisessä roolissa. Sen tarkoituksena on edistää lapsen kasvua, kehitystä ja persoonallisuutta. Taidekasvatus on osa valtakunnallista varhaiskasvatussuunnitelmaa, minkä vuoksi se on luonnollinen valinta opinnäytteemme yhdeksi keskeisistä sisällöistä. Taidekasvatus näkyy opinnäytetyössämme lapsen mahdollisuutena toteuttaa itseään ja sisäistää kuulemaansa taiteen keinoin. Muita opinnäytetyötämme ohjaavia käsitteitä ovat varhaiskasvatus, lastenkulttuuri, kulttuurikasvatus, media sekä sosionomin osaaminen varhaiskasvatuksessa.

Opinnäytetyömme koostuu seitsemästä eri kappaleesta. Toisessa luvussa käsittelemme opinnäytetyömme ammatillista tietoperustaa, joka on toiminut pohjana projektillemme. Kolmannessa luvussa käymme läpi opinnäytetyömme taustoja ja tavoitteita, tavoitteet on määritelty lapsen, organisaation ja sosionomin näkökulmista. Neljännessä luvussa kerromme projektimme toteutuksesta ja sen sisällöstä. Viidennessä luvussa avaamme tarkemmin opinnäytetyömme aikataulutusta ja rahoitussuunnitelmaa. Kuudennessa luvussa olemme arvioineet projektimme eri osa-alueet. Viimeisessä, seitsemännessä luvussa olemme reflektoineet ja pohtineet opinnäytettämme eri näkökulmista.

2 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA

Seuraavissa alaluvuissa tulemme avaamaan opinnäytetyöprojektimme tietoperustaa. Tietoperusta on ohjannut projektimme suunnittelua, kehittämistä ja arviointia. Se toimii pohjana kaikelle, mitä projektin eri vaiheissa olemme tehneet. Tietoperusta sisältää seuraavat käsitteet: varhaiskasvatuksen kulttuuri- ja taidekasvatus, lastenkulttuuri, media sekä sosionomin kompetenssit ja osaaminen varhaiskasvatuksessa.

2.1 Varhaiskasvatuksen kulttuuri- ja taidekasvatus opinnäytetyössä

Kansainvälisesti varhaiskasvatuksen piiriin katsotaan kuuluvan lapset nollostakahdeksaan ikävuoteen. Varhaiskasvatuksen ideana ja tavoitteena on tukea lapsen oppimista, oppimaan oppimista ja kasvua siten, että hoidollisuus on näihin sidoksissa. Varhaiskasvatuksen perimmäinen tarkoitus on vahvistaa lasta kokonaisvaltaisesti. (Hujala, Nivala, Parrila & Puroila 2007, 10.) Varhaiskasvatus tapahtuu lapsen kasvuympäristöissä vuorovaikutuksessa lapsen kanssa. Tavoitteena varhaiskasvatuksella on siis edistää lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Jotta varhaiskasvatus olisi lapsen kannalta kattava kokonaisuus, tarvitaan siihen vanhempien ja alan ammattilaisten yhteistyötä. Yhteiskunnan tuottama varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Se koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen luomasta kokonaisuudesta. Pohjana yhteiskunnan järjestämälle varhaiskasvatukselle on kokonaisvaltainen näkemys lapsen kasvusta ja kehityksestä sekä oppimisesta. (Stakes (nyk. THL) oppaita 56, 2005.)

Suomessa järjestettävä varhaiskasvatus perustuu valtakunnallisiin linjauksiin. Varhaiskasvatuspalveluita tuotetaan julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla. Arvopohjan suomalaiselle varhaiskasvatukselle luovat kansainväliset lapsen oikeuksia määrittelevät sopimukset, kansalliset säädökset sekä muut ohjaavat

asiakirjat. Tärkein varhaiskasvatusta ohjaava arvo on lapsen ihmisarvo. Tällä tarkoitetaan sitä, että lasta tulee kohdella tasa-arvoisesti häntä syrjimättä, lapsen etu tulee ottaa huomioon, lapsella on oikeus elämään sekä kokonaisvaltaiseen kehittymiseen ja että lapsen mielipide tulee ottaa huomioon. Olennaista laadukkaan ja ammattimaisen varhaiskasvatuksen takaamiselle on, että kasvatusyhteisön jokaisella jäsenellä on vahva ammattiosaaminen. (Stakes (nyk. THL) oppaita 56, 2005.)

Kehittyvänä tieteenalana varhaiskasvatuksella on merkittävä tulkinnallinen ja integroiva tehtävä. Eräs varhaiskasvatuksen keskeisimmistä rooleista on nostaa esiin yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja psykologisia ehtoja sekä merkityksiä lapsuuteen ja kasvatukseen liittyen. Tällä tavoin varhaiskasvatus esittelee edellä mainittujen olennaisia piirteitä ja tarkastelee niiden merkityksiä erityisesti lapsuuden ja kasvatuksen vuorovaikutuksen kannalta. Tämän vuoksi varhaiskasvatus vaikuttaa lapsuuden yhteiskunnallisen ja kulttuurisen näkökulman rakentumiseen. (Nummenmaa 2001, 25–26.)

Varhaiskasvatus perustuu tieteelliseen tietoon ja sen kontekstin ymmärtämiseen mikro- ja makrotasolla. Varhaiskasvatus on vuorovaikutusprosessi, jossa lapsilähtöisesti eri elämysten ja kokemusten avulla, vertaisryhmän ja aikuisen tuen avulla lapsi kasvaa aktiiviseksi toimijaksi. (Hujala ym. 2007, 10–11.) Käytännön varhaiskasvatus on lapsen kasvu- ja oppimisympäristöissä tapahtuvaa kasvatuksellista ja pedagogista toimintaa, joka perustuu lapsen ja aikuisen vuorovaikutukseen, mutta myös lasten ja aikuisten keskinäiseen vuorovaikutukseen. Onnistuneen varhaiskasvatuksellisen vuorovaikutuksen perusedellytyksenä on lasta ymmärtävä tulkinta. (Nummenmaa 2001, 26.) Varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaavat kasvatuspäämäärät. Nämä kasvatuspäämäärät ovat laajoja ja kokoavat yhteen kasvatus- ja sisältötavoitteet. Näitä päämääriä ovat henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen, toiset huomioon ottavan käytöksen ja toiminnan edistäminen sekä itsenäisyyden lisääminen asteittain. (Stakes (nyk. THL) oppaita 56, 2005.)

Turja (2011) kirjoittaa, että kasvatusta perustuu aikuisen ja lapsen väliseen valtasuhteeseen, jota määrittää kasvattajan kulttuurinen ja henkilökohtainen tausta ja näkemys sekä käsitys lapsesta. Yhteiskunnan rakenteelliset tekijät ja käsitykset lapsesta näkyvät päiväkotien toiminnassa sekä valtasuhteessa. Lapsuuden sosiologian näkökulma valtasuhteesta nykyään on se, että lapsi on aktiivinen toimija, ei vain kasvatuksen passiivinen kohde. Aktiivisen lapsen näkökulma on kirjattu varhaiskasvatusta ja esiopetusta ohjaaviin asiakirjoihin. Näin tietoisuus sekä keskustelu lapsen aktiivisesta toimijuudesta on lisääntynyt varhaiskasvatuksen kentällä. (Turja 2011, 42–44)

Kun käsitteet lapsilähtöisyys ja lapsikeskeisyys tulivat laajempaan tietoisuuteen 1990-luvulla, aloitettiin lapsen yksilöllisyyden huomioiminen. Turjan mukaan pedagogisesti ajateltuna tämä tarkoittaa, että varhaiskasvatuksen teemat ja sisällöt tulisi rakentaa lasten aiempiin kokemuksiin ja kiinnostukseen perustuen näin mahdollistaen lasten aloitteellisuutta ja aikaisemmin opitun tietoperustan kasvattamista. Käytännössä käsitteet lapsilähtöisyys ja lapsikeskeisyys kuitenkin ymmärretään eri tavoin. Eri näkemykset johtuvat pelosta, ettei kasvattajien osaamiselle ja oppimistavoitteiden mukaiselle toiminnalle jää tilaa. Haasteeksi Turja nimeääkin sen, miten käytännön arjessa voidaan sovittaa yhteen lasten ja aikuisten eriävät näkökulmat ja kiinnostuksen kohteet. (Turja 2011, 44–45.)

Valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman (Stakes (nyk. THL) oppaita 56, 2005.) mukaan kasvattajien tulee luoda mahdollisuuksia lapsen taiteelliselle kokemiselle ja ilmaisulle kunnioittaen lapsen henkilökohtaisia valintoja ja havaintoja. Varhaiskasvatuksen kuvataidekasvatuksen päätavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen kasvun tukeminen. Kasvattajan tulee luoda kiireetön ympäristö, jossa lapsi voi rauhassa ratkaista ja tutkia erilaisia ilmiöitä. Kuvataiteellisen ilmaisun kautta lapsi opettelee kuvallisia työskentelytapoja. Lapsen mielikuvitukselle ja luovuudelle on annettava tilaa, aikaa ja rauhaa. Kasvattaja ohjaa ja tukee lasta, jotta tämä saavuttaa asettamansa taiteelliset tavoitteet. Ruokosen ja Rusasen (2009) mukaan ohjaajien tehtävänä on luoda edellytykset lapsen oppimiselle ja itsensä toteuttamiselle, mutta ei tehdä lapsen puolesta.

Ohjaaja antaa tukea lapselle, mutta myös riittävästi omaa tilaa. Ohjaaja toimii lapsilähtöisesti, kun hän huomioi lapsen maailman ja näkemykset. Ohjaajan tulee syventyä lapsen tapaan toimia. Näin lapsen ja ohjaajan välille muodostuu tasa-arvoinen vuorovaikutussuhde. (Ruokonen & Rusanen 2009, 11; Rusanen 2009, 48–51.)

Kasvattajan tehtävänä on asennoitua vastuullisesti sekä luoda perusta lapsen toiminnan suunnittelulle. Kasvattajan on tärkeää tietää, millaisen prosessin haluaa käynnistää ja miten rajata ongelmat, joita lapsi voi kohdata työskennellessään. (Rusanen 2009, 53.) Taiteen tekemiseen kuuluu prosessi ja lopputulos. Pienten lasten kohdalla itse tekeminen sekä siitä seuraava ilo korostuu. (Pentikäinen 2006, 29.) Kuvallinen toiminta on luovaa toimintaa, joka ei etene kaavamaisesti. Tämän vuoksi on hyvä oppia sietämään epätietoisuutta ja erilaisia tulkintoja. Ohjaus tapahtuu kahdella tavalla: organisoimalla ja ohjaamalla konkreettista fyysistä työskentelyä sekä materiaalien ja välineiden käyttöä tai rakentamalla ja tukemalla luovan työn edellytyksiä tietoisesti, luomalla oppimisympäristö ja ilmapiiri sellaiseksi, että lapsi voi rauhassa keskittyä ja sitoutua prosessiin. (Rusanen 2009, 53.)

Lasten taidekasvatuksessa erottuu selkeästi kaksi pääsuuntausta. Ensimmäinen on lapsille erityisesti tehty taide. Siihen kuuluvat muun muassa lapsille sävelletyt oopperat, nukketeatteri, elokuvat, lasten näytelmät ja lasten musiikki. Toinen suuntaus on lasten itsensä esittämä, luoma ja tekemä taide. Siihen sisältyvät esimerkiksi lastenlaulut, laululeikit, tanssit, lasten itsensä tekemät maalaukset ja piirustukset. (Puurula 2001, 171.)

Taidekasvatuksen vaikutusalue on moniulotteinen. Se toimii lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen edistäjänä sekä rikastuttaa lapsen persoonallisuutta. Pienellä lapsella taidekasvatuksen moniaistiset elämykset ja kokemukset muodostavat tärkeän lähtökohdan esteettiselle kasvatukselle. Taide kuuluu kaikille ja näin ollen jokaisella tulisi olla mahdollisuus taiteellisten elämysten tuottamaan mielihyvään, nautintoon sekä taiteelliseen toiminnallisuuteen. Taiteeseen

kytkeytyvä peruskokemus on lapselle voimakas elämys, ja havaitseminen on taidekasvatuksellisesti merkityksellistä. (Ruokonen 2006, 11, 15.)

Kulttuurikasvatukseen kuuluu eri taiteen ja kulttuurin sisältöjä: toimintaa, kasvatusta ja opetusta. Tärkeintä kulttuurikasvatuksessa on, että oppija saa itse tehdä ja toteuttaa. Kulttuurikasvatus kehittää oppijan persoonaa siten, että se auttaa ymmärtämään omaa minäkuvaa sekä maailmankuvaa. Kulttuurikasvatuksen tulee tapahtua niin, että se on lapselle ominainen tapa toimia, esimerkiksi leikin avulla. (Aerila, Heino-Fihlman & Rönkkö 2010, 129–130.)

Taidekasvatus toimii välineenä lapsen kokonaispersoonallisuuden kehityksessä. Fyysisen kasvun alueella taiteellinen työskentelytapa kehittää lapsen karkea- ja hienomotoriikkaa sekä teknisiä taitoja ja valmiuksia. Taide vahvistaa myös sosiaalista ja emotionaalista kasvua. Taiteen luomisen kautta saadut onnistumisen kokemukset vahvistavat lapsen itsetuntoa ja itseilmaisua. Lisäksi taide mahdollistaa sanattoman tavan ilmaista asioita sekä työstää omia tunteita, kokemuksia ja kuvitelmia. Aina lapsella ei ole kykyä ilmaista omia tunteitaan sanallisesti, joskus kuvallinen tuotos toimii paljon voimakkaammin kuin puhuttu tai kirjoitettu teksti. Kuvallisen työskentelyn aikana lapsella on mahdollisuus käsitellä omia tunteitaan turvallisesti. Keskusteleminen kuvista kehittää lapsen kielellisiä valmiuksia ja myönteinen palaute vahvistaa lapsen itseluottamusta ja nähdäksi tulemisen tarvetta. Taiteen luominen vahvistaa lapsen kognitiivisia taitoja. Tunteiden, kokemusten ja ideoiden muuntaminen taiteeksi vaatii lapselta ajattelukykyä. Lapsi joutuu todella miettimään, kuinka saa kerrottavan muutettua kuvalliseen muotoon. (Pentikäinen 2006, 31–33.)

Onnistunut taidekasvatus tukee lapsen kulttuurista identiteettiä ja tuntemusta. Taidekasvatuksen haasteena on lapsen ohjaaminen omintakeiseen, persoonalliseen ajatteluun sekä mielikuvituksen ja luovuuden rikastuttaminen. Lapsi tarvitsee taiteelliselle työskentelylle aikaa ja tilaa. Tehtävät ja työskentelyhetket on hyvä sitoa toisiinsa esimerkiksi jonkin teeman puitteissa,

koska se motivoi lasta työskentelemään ja luo erityisiä kokemuksia ja elämyksiä. (Pentikäinen 2006, 35.)

Meissä kaikissa asuu pieni taiteilija. Kasvattaja kannustaa lasta tekemään, kokemaan ja ilmaisemaan tunteitaan, ajatuksiaan ja aistimuksiaan monipuolisesti. Taiteellisessa kokemisessa ja ilmaisemisessa ovat läsnä tunteet, leikki, mielikuvitus ja luovuus, työskentelyyn uppoutuminen ja ongelmanratkaisu, omista tuotoksista nauttiminen, sekä onnistumisen, epäonnistumisen että uudelleen yrittämisen kokemukset. (Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2010.)

2.2 Lastenkulttuuri opinnäytetyössä

Laajasti ajateltuna kulttuuri on yhtenäinen kokonaisuus yhteisössä vallitsevia tapoja ja normeja sekä niistä syntyneitä tuotteita. Suurimmaksi osaksi kulttuurin voidaan sanoa olevan sosiaalista keksintöä, mutta siihen sisältyy myös biologinen aspekti. Oppiminen ja tiedonvälitys ovat edellytyksiä sille, että kulttuuri voi siirtyä ja säilyä. Lastenkulttuuri käsitteenä on vain yksi näkökulma määritellä kulttuuria. (Anttila & Rensujeff 2009, 15.)

Suomen lastenkulttuuripoliittisen ohjelman mukaan lastenkulttuurilla tarkoitetaan alle 18-vuotiaisiin kohdistuvaa kulttuuria (Opetusministeriö 2003). Lastenkulttuuri on moniulotteinen kokonaisuus. Yksinkertaisesti määriteltynä lastenkulttuuri on lapsille suunnattua tai lasten suosimaa kulttuuria. Gunnar Danbolt ja Åse Enerstvedt, norjalaiset lastenkulttuurin tutkijat, jakavat lasten kulttuurin aikuisten ohjaamaksi ”kulttuuria lapsille”-kulttuuriksi ja lasten omaksi kulttuuriksi. ”Kulttuuria lapsille” tarkoittaa kaikkea aikuisten ohjaamaa kulttuuritoimintaa, joka on lähtökohdiltaan esimerkiksi pedagogista tai kulttuurista. Lasten oma kulttuuri puolestaan perustuu suulliseen, kerronnalliseen sekä leikilliseen toimintaan, ja on lasten itsensä luomaa. Lastenkulttuuri on siis omanlaisensa, mutta pohjaa

vallitsevaan aikuisten kulttuuriin. Lasten omaa kulttuuria on aina ollut ja tulee aina olemaan siellä missä on lapsiakin (Anttila & Rensujeff 2009, 15–16, 25).

Taidekasvatus on yksi osa lastenkulttuuria. Päiväkotien taidekasvatuksen tarkoituksena on edistää lapsen kulttuurista ja kielellistä identiteettiä sekä tukea lapsen ymmärrystä omasta kulttuuriperinnöstään ja kulttuurin laajuudesta. (Anttila & Rensujeff 2009, 17-18 [Heiskanen et al. 1995,197–207; Kangas 2002, 230].) Päiväkodin vertaisryhmän kanssa lapsi tuo esille oman maailmansa, luo lasten omaa kulttuuria ja kokee sen hetkiset yleiset kulttuuriset ilmiöt. Lasten oma kulttuuri on olemassa siksi, että se on hauskaa. (Anttila & Rensujeff 2009, 26, 30.)

Lastenkulttuurin näkökulmasta lasten luomat kuvat ovat osa lasten itsensä tuottamaa kulttuuria (Rusanen & Torkki 2001, 89). Lastenkulttuuriin sisältyvät lapsille ja nuorille suunnatut taide- ja kulttuuripalvelut sekä lasten itse luoman kulttuurin edistäminen lasten oman leikin ja kerronnan avulla. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhtenä tehtävänä onkin lastenkulttuurin kehittäminen. Tämä pyritään varmistamaan valtionosuuksilla, valtion avustuksilla ja strategiatyöllä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012.) Lastenkulttuuripolitiikan päämääränä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä sekä tukea lasten kulttuuria heille ominaisissa toimintaympäristöissä (Opetusministeriö 2003).

Lastenkulttuurin näkökulma tulee opinnäytetyössämme esille taidekasvatuksen avulla, mikä oli interventioidemme perusta. Lastenkulttuuri näkyy myös aikuisten ohjaamana pedagogisena toimintana. Lisäksi lasten oma kulttuuri tulee esille lasten toteuttamien teosten kautta.

2.3 Media opinnäytetyössä

Media on moniselitteinen käsite, jolle ei ole yhtä ainoaa määritelmää. Jos tarkastellaan mediaa sosiaalisen vuorovaikutuksen näkökulmasta, se on sosiaalisesti ja kulttuurisesti tuotettu kokonaisuus. Se voidaan jakaa neljään eri

osaan: mediasisältö, mediatekniikka, medialähde ja mediamaailma. Mediasisältöä tuotetaan mediatekniikan avulla. Mediatekniikkaan eivät kuulu vain laitteistot vaan myös sanoma- ja aikakauslehdet sekä muut julkaisukanavat, jotka linkittyvät medialähteisiin. Toimittajat, kirjailijat, tutkijat ja muut median kanssa toimijat ovat osa medialähteitä. Viestinnällistä kokonaisu ympäristöä kutsutaan mediamaailmaksi. (Lahikainen, Hietala, Inkinen, Kangassalo, Kivimäki & Mäyrä 2005, 12.)

Media ja yhteiskunta kulkevat käsi kädessä. Mediaan vaikuttavat esimerkiksi yhteiskunnan sen hetkiset valtasuhteet sekä ekonominen ja poliittinen tilanne. Tämän huomaa muun muassa siitä, että lastenohjelmat eivät ole samanlaisia joka puolella maailmaa. Erilaisuus johtuu maiden eri arvomaailmoista, jotka ovat sidoksissa maan uskomuksiin ja kulttuuriin. (Lahikainen ym. 2005, 12.)

Jokainen lapsi on yksilö ja käyttää mediaa omalla tavallaan. Lapsen erilaiset havainnot ja tulkinnat pohjautuvat aiemmin koettuun sekä hänen vuorovaikutukseensa ympäristön kanssa. Vaikka jokainen lapsi on omanlaisensa, lapsen psykologinen kehitys mukaillee samankaltaista kaavaa. Lapsen ikätaso vaikuttaa siihen, miten hän kokee ja tulkitsee erilaiset mediasisällöt. 4–5-vuotiaiden lasten sukupuoli-identiteetin kehitykseen vaikuttaa muun muassa median luomat mallit. Lapsen vilkkaan mielikuvituksen myötä mediassa esiintyvät tarinat ovat heille tärkeitä, mutta toisaalta tämän ikäinen lapsi saattaa pelästyä herkästi vahvoja visuaalisia esityksiä. Kasvattajan tulee huolehtia, että lapsen saamat kokemukset mediasta soveltuvat hänen ikätasolleen. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2013.)

Tässä opinnäytetyössä medianvälineenä toimii sanomalehdistä poimitut uutiset. Uutiset ovat osa mediatekniikkaa. Uutiset toimivat interventioissamme pohjana lasten luomille teoksille.

2.4 Sosionomin kompetenssit ja osaaminen varhaiskasvatuksessa

Sosionomikoulutus ammattikorkeakouluissa kestää kolme ja puoli vuotta ja on laajuudeltaan 210 opintopistettä. Sosionomin koulutus rakentuu perus- ja ammattiopinnoista. Koulutuksen myötä sosionomi saa laajat käytännön perustiedot ja taidot sekä sosiaalialan asiantuntijatehtävissä tarvittavaa teoriaperustaa. Tutkinto antaa edellytykset myös sosiaalialan seurantaan ja kehittämiseen. Lisäksi sosionomi saa valmiudet jatkuvaan koulutukseen, riittävän viestintä- ja kielitaidon sekä sosiaalialan edellyttämät kansainväliset taidot. Sosionomikoulutuksesta saatava ammattipätevyys ja teoriapohja luovat edellytyksiä sosiaalialan asiantuntijaksi kehittymiselle. (Mäkinen, Raatikainen, Rahikka, & Saarnio 2009, 14, 18–19.)

Sosionomit (AMK) ovat kelpoisia lastentarhaopettajan tehtäviin, mikäli he suorittavat opintojensa aikana 60 opintopistettä varhaiskasvatuksen ja sosiaalipedagogiikan opintoja. Näin sosionomien varhaiskasvatusosaaminen vastaa yleisesti määriteltyjä lastentarhaopettajan kompetensseja. Sosionomin osaaminen varhaiskasvatuksessa painottuu sosiaalipedagogiseen osaamiseen sekä lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukemiseen ja ohjaamiseen tavoitteellisesti. Sosionomien tekemää kasvatustyötä kuvataan perheiden kanssa tapahtuvaksi kasvatukseksi. (Happo 2008, 99.)

Sosionomin varhaiskasvatuksen osaamisprofiiliin kuuluvat kasvun ja ohjaamisen taidot sekä näiden lisäksi yhteisöllinen osaaminen. Edellä mainitut sisältyvät perustietoihin ja taitoihin lapsen kasvusta ja kehityksestä sekä varhaiskasvatuksen tavoitteiden ja sisältöjen osaamisesta. Sosionomin perhetyö-, lastensuojelu- ja erityiskasvatusosaaminen nousevat esille varhaiskasvatuksen kentällä. Lisäksi sosionomin vahvuudeksi luetaan palvelujärjestelmäosaaminen ja palveluohjaus. Myös moniammatillinen yhteistyö sekä johtamis- ja kehittämisosaaminen ovat osa sosionomien erityisosaamista varhaiskasvatuksen kentällä. (Tast 2005, 114-118; Happo 2008, 104.)

Sosiaalialan ammattikorkeakoulujen kansallinen verkosto on määritellyt ja jaotellut sosiaalialan koulutusohjelman tuottamat kompetenssit seuraavasti: sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämisosaaminen sekä johtamisosaaminen (Mäkinen ym. 2009, 18; Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto 2010).

Eettisellä osaamisella tarkoitetaan sosiaalialan arvojen ja ammattietiikan sisäistämistä ja toimimista niiden mukaisesti (Mäkinen ym. 2009, 18). Eettisyys on oikean ja väärän erottamista toisistaan. Sosiaalialalla eettiset ohjeet eivät voi olla ennaltamäärättyjä, koska oikeaa ja väärää joudutaan pohtimaan useista eri näkökulmista elämän eri osa-alueilla yllättävissäkin tilanteissa. Ammatillisesti eettisyys tarkoittaa oman ammatillisen toiminnan ja päätöksenteon reflektointia sekä oikeudenmukaisuuden pohdintaa. Sosiaalialan ammattietiikka merkitsee ammattilaisen halua ja kykyä nähdä sekä kuulla vaihtoehtoja arkielämän eri tilanteissa. Lisäksi ammattietiikkaan liittyy olennaisesti ammattilaisen halu ja kyky tuoda esiin asiakkaan omat näkemykset. (Talentia 2009.)

Asiakastyön osaamisella tarkoitetaan toimivan, yksilöllisen, ammatillisen ja kunnioittavan vuorovaikutussuhteen muodostamista asiakkaan kanssa. Sosionomin tulee osata soveltaa teoreettisia työmenetelmiä käytäntöön sekä arvioida omaa toimintaansa. Lisäksi asiakasta tulee osata tukea ja ohjata tavoitteellisesti elämän eri tilanteissa. Sosionomin täytyy myös pystyä arviomaan asiakastyöprosessiaan ja näin pyrkiä kehittämään toimintaansa. (Mäkinen ym. 2009, 18; Sosiaaliportti 2012.)

Palvelujärjestelmäosaaminen tarkoittaa, että sosionomi tuntee yksilön hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta edistävät palvelujärjestelmät sekä niitä koskevat lainsäädännöt. Sosionomi osaa ohjata asiakkaan tämän tarvitseman palvelun piiriin. Sosionomi osaa toimia osana moniammatillista työryhmää ja näin edistää asiakkaan hyvinvointia tukevia verkostoja. Lisäksi sosionomi kykenee kehittämään

ja edistämään palvelujärjestelmän toimintaa. (Mäkinen ym. 2009, 18–19; Sosiaaliportti 2012.)

Kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen merkitsee yksilön ja yhteiskunnan välisen suhteen ymmärtämistä, jäsentäen ja analysoiden sitä erilaisista teoreettisista lähtökohdista käsin (Mäkinen ym. 2009, 19). Sosionomi kykenee erittelemään sosiaalisia ongelmia eri yhteiskuntatasoilta käsin. Sosionomi osaa käyttää erilaisia vaikuttamisen keinoja kehittääkseen yhteiskuntaa. Lisäksi sosionomi pyrkii tukemaan yksilöiden osallisuutta yhteiskunnassa. Hän kykenee myös itse osallistumaan vaikuttamistyöhön yhdessä muiden toimijoiden kanssa. (Sosiaaliportti 2012.)

Tutkimuksellinen kehittämisosaaminen pitää sisällään reflektiivisen, kehittävän ja tutkivan työotteen sisäistämisen. Lisäksi se tarkoittaa kykyä uuden tiedon tuottamiseen ja käytäntöpainotteista tutkimusosaamista. Sosionomi kykenee toteuttamaan, arvioimaan ja raportoimaan erilaisista sosiaalialaan liittyvistä kehittämishankkeista. (Mäkinen ym. 2009, 19; Sosiaaliportti 2012.)

Sosiaalialan johtamisosaamisella tarkoitetaan, että sosionomi on sisäistänyt talous- ja henkilöstöhallinnon peruseriaatteen ja näin ollen osaa toimia esimiehenä ja työyhteisön aktiivisena jäsenenä. Lisäksi sosionomilla on valmiudet edistää ja johtaa sosiaalialan osaamista, työyhteisöjä ja palveluita moniammatillisessa ympäristössä. Hän pystyy tekemään päätöksiä yllättävissä tilanteissa. Näiden ominaisuuksien avulla sosionomilla on edellytykset toimia myös sosiaalialan yrittäjänä. (Mäkinen ym. 2009, 19; Sosiaaliportti 2012.)

Sosionomin ammattiosaaminen eli kompetenssit tulevat esille opinnäytetyömme kaikilla osa-alueilla. Opinnäytetyötä toteuttaessamme olemme ottaneet huomioon myös sosionomin varhaiskasvatusosaamisen kompetenssit. Kompetenssien toteutumista tässä opinnäytetyössä tuomme esille tarkemmin kappaleessa 7.

3 OPINNÄYTETYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET

Seuraavissa alaluvuissa tulemme kertomaan opinnäytetyömme taustasta. Kerromme aiheen valinnastamme ja siitä, kuinka päätimme osallistua Loistavaa!-viikolle. Luvussa 3.2. avaamme projektimme tavoitteita lapsen, organisaation sekä sosionomin näkökulmista.

3.1 Opinnäytetyön taustalla Loistavaa!-viikko

Projektin taustalla on oma mielenkiintomme varhaiskasvatustyöhön, mikä ohjasi aiheen valinnan kohdistuvan alle kouluikäisten lasten kanssa toimimiseen. Saimme ajatuksen projektin toteuttamisesta Loistavaa!-viikolla varhaiskasvatuksen koordinaattori Satu Forsbergin ehdotuksesta. Tavatessamme Forsbergin hän kertoi tulevasta lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidetapahtumasta, Loistavaa!-projektista. Alkuperäinen suunnitelmamme projektista liittyi mediaan ja lapsiin. Loistavaa!-viikolle tarkoituksena oli nostaa esiin myös kulttuuriaspekti, joten muokkasimme alkuperäistä suunnitelmaamme viikolle sopivaksi.

Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikko on suunnattu kolmivuotiaista lapsista parikymmppisiin nuoriin asti. Viikolla järjestetään työpajatoimintaa, konsertteja, näyttelyitä, näytelmiä ja erilaisia esityksiä. Lapset ja nuoret saavat olla niin tekijöinä kuin kokijoinakin eri kulttuuritoiminnoissa. Viikko tarjoaa erilaisia kulttuurikokemuksia myös aikuisille. Loistavaa!-viikon tavoitteena on, että lasten ja nuorten kulttuuri tulisivat näkyväksi osaksi Kokkolan kulttuurielämää. Teeman ajatuksena on, että valaistaan syksyn pimeintä hetkeä, siitä siis nimi ”Loistavaa!”. (Keskipohjanmaa 2010.)

Opinnäytetyöprojekti toteutettiin marraskuun alussa järjestettävällä Loistavaa!-viikolla. Veimme työpajoja neljään eri päiväkotiin Kokkolassa. Yhteistyötä teimme Halkokarin, Kiviniityn, Nahkurin ja Tulliharjun päiväkotien kanssa ja työntilajana

toimi Kokkolan kaupungin sivistystoimen varhaiskasvatuspalvelut. Projektin tavoitteena oli tuottaa kulttuurikeskeisiä työpajoja 4–5-vuotiaille lapsille. Työpajassa lapsi sai toteuttaa itseään taiteen keinoin turvallisessa ympäristössä.

3.2 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteet (TAULUKKO 1) on määritelty projekti-, oppimis- ja tulostavoitteiden perusteella. Projektin yleistavoitteena on tuottaa lapsille työpajoja kulttuuriaspektista yhteistyössä päiväkotien ja Kokkolan varhaiskasvatuksen kanssa. Hakalan (2004, 35–37) mukaan opinnäytetyön tarkoituksena on osoittaa opiskelijan valmiudet, tiedot ja taidot toimia alan ammattilaisena. Projektin päätavoitteena sosionomin näkökulmasta on oman tietotaidon syventäminen ja projektin loppuun saattaminen. Seuraavissa alaluvuissa tarkastelemme projektin tavoitteita lapsen, päiväkodin sekä sosionomin näkökulmista.

TAULUKKO 1. Opinnäytetyön tavoitteet

	Yksilö	Organisaatio	Sosionomi
Projektitavoite	- Onnistumisen kokemuksen tuottaminen lapselle - Lapsen luovuuden edistäminen	- Vaihtelun ja uusien ideoiden tuominen arkeen	- Työpajojen toteuttaminen onnistuneesti - Sujuva yhteistyö päiväkotien kanssa - Projektityön oppiminen
Oppimistavoite	- Lapsi oppii ilmaisemaan itseään taiteen avulla	- Uuden työmenetelmän oppiminen	- Ryhmäohjaustaitojen kehittyminen - Ammatillinen kasvu ja oma oppiminen
Tulostavoite	- Tuoda uusia elämyksiä lasten päiväkotiarkeen - Mahdollisuus luovuuden kehittämiseen	- Uusien näkökulmien ja työmenetelmän hyödyntäminen jatkossa	- Opinnäytetyön saattaminen valmiiksi

3.2.1 Tavoite lapselle

Tässä alaluvussa käsittelemme projektin tavoitteita lapsen näkökulmasta. Lapsen näkökulmasta projektitavoitteena on antaa lapselle onnistumisen kokemuksia turvallisessa ympäristössä ja samalla edistää hänen luovuuttaan. Oppimistavoitteena on lapsen ilmaisukyvyn kehittäminen taiteen avulla. Tulostavoitteeksi olemme määritelleet vaihtelun tuomisen lapsen päiväkotiarkeen, ja samalla lapsella on mahdollisuus luovuuden kehittämiseen.

Kulttuuri ja taide edistävät lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kaikilla täytyy olla mahdollisuus toteuttaa itseään taiteen keinoin. Taide ja kulttuuri lisäävät osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja monialaisuutta. Taiteen avulla pyritään saamaan esiin lapsen kokemukset ja tunteet. Se syventää tietoa sekä ymmärrystä. (Terveystieteiden tutkimuskeskus 2012.) Sanomalehtien kautta lapsi saa tietoa ympäröivästä kulttuurista ja taiteen kautta hän pystyy syventämään ja sisäistämään kuulemaansa ja näkemäänsä.

3.2.2 Tavoite päiväkodille

Tässä alaluvussa tarkastelemme tavoitteita organisaation eli päiväkodin näkökulmasta. Projektin tavoitteena on vaihtelun ja uusien ideoiden tuominen päiväkodin arkeen. Oppimistavoitteeksi olemme määritelleet päiväkodin henkilökunnalle uuden työmenetelmän oppimisen työpajastamme. Tulostavoitteeksi olemme asettaneet uusien näkökulmien ja uuden työmenetelmän hyödyntämisen tulevaisuudessa.

Taidekasvatus edistää lasten omaa kulttuuria toimien siltana lasten ja aikuisten kulttuurin välillä. Jokaisella lapsella tulisi olla mahdollisuus kattavaan taidekasvatukseen. Oleellista yksilön henkiselle, sosiaaliselle ja sivistykselliselle tasa-arvolle on taiteen toteutuminen. Taidekasvatus kuuluu yleissivistykseen ja saa merkityksensä ympäröivästä kulttuurista. (Opetusministeriö 2003.)

Kulttuuripolitiikan yhteydessä taidekasvatuksessa voidaan erottaa seuraavia osa-alueita:

- 1) yleissivistävä taideopetus kaikilla kouluasteilla,
- 2) taiteen perusopetus sekä
- 3) taideharrastus ja sen ohjaus. (Opetusministeriö 2003.)

3.2.3 Tavoite sosionomille

Tässä alaluvussa avaamme opinnäytetyön tavoitteita omasta, tulevan sosionomin näkökulmasta. Projektin tavoitteena on työpajojen suunnittelu ja toteuttaminen onnistuneesti ja ajallaan. Pyrimme sujuvaan yhteistyöhön päiväkotien ja Kokkolan varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi tavoitteenamme on oppia projektityön taitoja, joita voimme käyttää ja hyödyntää tulevaisuudessa. Projektin kautta myös omat ryhmänohjaustaitomme kehittyvät ja saamme kokemusta erilaisten ryhmien kanssa toimimisesta.

Opinnäytetyö on prosessi, jonka aikana kasvamme ammatillisesti ja opimme kohtaamaan erilaisia tilanteita, tekemään kompromisseja ja pohtimaan kriittisesti omaa oppimistamme. Näitä kaikkia taitoja tulemme tarvitsemaan työelämässä. Tulostavoitteena on saada opinnäytetyö valmiiksi ajallaan ja valmistua sosionomiksi (AMK).

4 OPINNÄYTETYÖN AIKATAULU JA RAHOITUSSUUNNITELMA

Seuraavissa alaluvuissa tulemme avaamaan opinnäytetyömme aikataulua sekä rahoitussuunnitelmaa. Aikataulun esitämme kuvio-muodossa (KUVIO 1), jotta se olisi selkeämpi. Rahoitussuunnitelmasta olemme tehneet taulukon.

4.1 Opinnäytetyön aikataulu

Tässä alaluvussa tulemme avaamaan projektimme aikataulua. Projektin aikataulutus on erityisen tärkeää projektin onnistumisen kannalta. On kuitenkin hyvin tavallista, että projektin aikataulu muuttuu prosessin edetessä. Aikataulun laatiminen on haastavaa, eikä se synny hetkessä. Projektiositus toimii lähtökohtana projektin aikataulutukselle. Projektiosituksen tarkoitus on jakaa aikataulut erilaisiin, toisiinsa liittyviin vaiheisiin. Aikataulutuksen tulee jatkua läpi projektin aina sen loppuun saakka. Onnistumisen kannalta on tärkeää, että jokaisessa projektin vaiheessa tiedetään, missä vaiheessa ollaan ja mihin siitä jatketaan. (Pelin 2011, 105–107.)



KUVIO 1. Aikataulu

4.2 Opinnäytetyön kustannukset

Tässä aluvussa avaamme opinnäytetyömme kustannuksia. Kerromme kustannusarviosta (TAULUKKO 2) sekä siihen liittyvien valintojen lähtökohdista. Projektia johdetaan itsenäisesti, ja sillä on omat taloudelliset tavoitteensa (Pelin 2011, 161).

Päädyimme pitämään työpajat päiväkotien omissa tiloissa, jotta lapsi saisi olla turvallisessa ja tutussa ympäristössä. Lisäksi täten vältyimme erillisiltä tilan vuokrauskustannuksilta. Olimme valmiita panostamaan materiaalien laatuun. Aikomuksenamme oli itse hankkia maalausvälineet, sisältäen paperit, kynät ja maalit. Päiväkodeissa vieraillessamme henkilökunta kertoi, että voisimme käyttää heidän maalausvälineitään. Päätimme kuitenkin itse ostaa laadukasta vesiväripaperia, mutta muutoin käytimme päiväkotien välineitä.

TAULUKKO 2. Kustannusarvio.

Kustannukset:	Hinta:
Tilojen käyttö	0 €
Sanomalehdet	0 €
A3 Vesiväripaperi x 50	30 €
Maalaus- ja piirustusvälineet	0 €
Yhteensä	30 €

Taulukossa erittelemme opinnäytetyömme kustannuksia. Tilojen käytöstä ei aiheutunut kuluja, koska toimimme päiväkotien omissa tiloissa. Sanomalehdet saimme perheiltämme, joten niistä ei aiheutunut ylimääräisiä kustannuksia. Vesiväripaperit hankimme kirjakaupasta. Maalaus- ja piirustusvälineet saimme käyttöömmme päiväkodeilta.

Uutisista lasten luomiksi kuviksi-projekti oli voittoa tavoittelematon, joten siitä ei muodostunut meille tuloja. Tuloiksi voidaan kuitenkin katsoa aineettoman pääoman kasvattaminen.

5 PROJEKTIN TOTEUTUS

Seuraavissa alaluvuissa kerromme interventioiden sisällöstä sekä niiden toteutuksesta. Alaluvussa 5.1 avaamme tarkemmin, milloin aloitimme projektimme käytännön osuuden. Alaluvussa 5.2 kerromme työpajan toteutuksesta ja siitä, miten työpajamme rakentuu.

5.1 Interventioiden sisältö

Loistavaa!-viikko alkoi osaltamme 5.11.2012, jolloin aloitimme työpajojen pitämisen. Työpajoja pidimme yhteensä neljässä Kokkolan kaupungin päiväkodissa, joita olivat Halkokari, Kiviniitty, Nahkuri ja Tulliharju. Lapsiryhmiä oli yhteensä seitsemän. Ryhmien koko vaihteli 6 ja 12 osallistujan välillä, lapset olivat iältään 4–6-vuotiaita. Yhdessä päiväkotien henkilökunnan kanssa sovimme, että pidämme työpajat aamupäivästä.

Tarkoituksena oli, että myös lapsiryhmän työntekijät osallistuvat työpajoihin, vaikka päävastuu työpajojen kulusta ja toteutuksesta oli meillä. Työntekijät avustivat tilanteen hallinnassa, mikäli siihen oli tarvetta. Työntekijöiden osallistuessa toimintaan, ajatuksenamme oli, että he voivat saada uusia ideoita ja työmenetelmiä päiväkodin arkeen.

Jokaisessa työpajassa keräsimme palautetta lapsilta ja työpajan jälkeen työntekijöiltä. Lapsille olimme laatineet kolmen kohdan palautelomakkeen, jossa kysyimme heidän tuntemuksiaan työpajasta (LIITE 4). Työntekijät antoivat suullista tai kirjallista palautetta, sillä perusteella kumpi heille sopi. Työntekijöiden palautteen keräämisen tarkoituksena oli työpajojen kehittäminen paremmaksi aina seuraavaan päiväkotiin mennessä. Näin pystyimme kehittämään omaa ohjaustamme ja arvioida työpajamme sisältöä.

Kasvaaksemme ammattilaisina ja ohjaajina purimme jokaisen työpajan keskustelemalla toistemme kanssa. Keskusteluissa kävimme läpi työpajojen kulkua, sujuvuutta ja onnistumista lasten, henkilökunnan ja itsemme kannalta. Lisäksi pohdimme, mitä olisimme voineet tehdä toisin ja missä olisi vielä kehitettävää. Reflektoimme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme toimia lasten ohjaajina.

5.2 Interventioiden toteutus

Tässä luvussa avaamme työpajojen toteutusta. Olimme etukäteen suunnitelleet, miten työpaja etenee ja miten toimimme. Kuitenkin oli otettava huomioon myös se, että jokainen lapsiryhmä oli erilainen ja toimi eri tavoin. Aiemmasta kokemuksesta tiesimme, että kaikki ei välttämättä aina suju suunnitelmien mukaan ja on varauduttava joustamaan sekä keksimään uusia toimintamalleja.

Jokaisen työpajan pohjana oli laadittu suunnitelma. Aluksi ohjasimme lapset lattialle piiriin kanssamme. Esittelimme itsemme, kerroimme hieman siitä, mitä aiomme tehdä ja kuinka toimimme. Tämän jälkeen aloitimme tutustumisleikillä, jossa jokainen kertoi oman nimensä ja lempieläimensä. Tutustumisleikin tarkoituksena oli oppia tuntemaan lapset nimeltä sekä luoda turvallisuuden tunnetta ja luottamusta ohjaajiin. Leikin jälkeen kysyimme lapsilta, mitä uutiset ovat. Keskustelimme aiheesta hetken aikaa. Tämän tarkoituksena oli motivoida lapsia tulevaan toimintaan.

Luimme vuorotellen lapsille kolme valitsemaamme uutista, jotka kaikki käsittelivät jollain tapaa luontoa. Lukemisen aikana toinen meistä avasi vaikeita sanoja lapsille. Lapset saivat myös kysellä ja kommentoida, mikäli kokivat siihen tarvetta. Yritimme vastata parhaamme mukaan. Uutisten luvun jälkeen keskustelimme jokaisesta uutisesta hetken aikaa, jonka jälkeen lapset saivat äänestämällä valita mieleisensä uutisen teosten aiheiksi. Jokainen lapsiryhmä sai siis valita vain yhden uutisen, josta koko ryhmä maalasi tai piirsi. Halusimme käyttää aikuisille

suunnattuja luontoaiheisia uutisia, koska uskoimme näin antavamme lapsille mahdollisuuden oppia uutta. Luontoaiheen valitsimme, koska ajattelimme sen kiinnostavan lapsia. Se, ettemme käyttäneet kuvia selkeyttämään uutisia, oli tarkoituksenmukaista, sillä halusimme antaa lapsen luovuudelle ja mielikuvitukselle tilaa, jolloin valmiiden kuvien näyttäminen olisi antanut lapselle ”valmiin mallin”. Valinnan jälkeen pohdimme yhdessä lasten kanssa, mitä kyseisestä uutisesta voisi taiteilla. Sen jälkeen lapset saivat valita, miten he toteuttavat teoksensa eli piirtävätkö tusseilla vai maalaavatko pulloväreillä.

Ohjasimme lapset pöydän ääreen, johon olimme valmiiksi asettaneet piirustus-/maalauksvälineet. Kaikkien löydettyä paikkansa alkoi lasten oman taiteen luominen. Tämän aikana kiertelimme jokaisen lapsen luona avustaen, ohjaten ja kannustaen. Mikäli huomasimme lapsella olevan vaikeuksia toteutuksessa, annoimme hänelle ideoita siitä, mitä hän voisi tehdä. Lapsien ollessa valmiita he siirtyivät täyttämään valmistamaamme palautelomaketta, jonka täyttämässä avustimme heitä.

Lopuksi keskustelimme lasten kanssa, mikäli aikaa jäi. Keskustelun tarkoituksena oli, että jokainen lapsi sai yhteisesti kertoa maalaamastaan tai piirtämästään kuvasta. Tämän jälkeen lauloimme yhdessä Soittorasia-laulun, jonka avulla päätimme intervention. Kiitimme lapsia ja työntekijöitä osallistumisesta sekä siitä, että olimme saaneet pitää työpajan.

6 PROJEKTIN KOKONAISARVIOINTI

Seuraavissa alaluvuissa tulemme arvioimaan projektin eri osa-alueita. Arviointi liittyy projektimme päättämiseen. Projekti sijoittuu tietylle ajanjaksolle ja sillä on aina oltava selkeä alku ja loppu (Pelin 2011, 345–346). Projektimme arvioitavia osa-alueita ovat projekti-idea, projektisuunnitelma, interventiot, aikataulu sekä henkilökohtaiset, lapsilähtöiset ja organisaation tavoitteet. Projektin aikana keräsimme palautetta lapsilta kirjallisesti sekä organisaation henkilökunnalta suullisesti tai kirjallisesti.

6.1 Projekti-idean arviointi

Aloitimme opinnäytetyön suunnitteluprosessin syksyllä 2011 ja itse opinnäytetyöprosessi sijoittui parin vuoden aikavälille. Alusta asti molemmille oli selvää, ettemme halunneet tehdä opinnäytetyötä yksin, koska koimme tarvitsevamme työparin tukea projektin toteuttamiseen. Aiempien hyvien ryhmätyökokemuksiemme perusteella päädyimme siihen, että tekisimme työn yhdessä. Lisäksi molempien halu saada varhaiskasvatuksen kelpoisuus helpotti valintaamme.

Opinnäytetyön aihevalinnan tullessa ajankohtaiseksi aloimme pohtia ajatusta varhaiskasvatukseen ja mediaan liittyen. Ideoita oli tässä vaiheessa todella paljon, esimerkkeinä mainittakoon median vaikutukset lapseen ja mediatyöpaja, jossa olisimme käsitelleet lasten uutisia. Muutama kuukausi myöhemmin saimme kuulla mahdollisuudesta osallistua Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolle. Aluksi emme ajatelleet asiaa lainkaan, mutta pikkuhiljaa ajatus viikolle osallistumisesta alkoi kiinnostaa. Sovimme tapaamisen silloisen varhaiskasvatuksen koordinaattorin, Satu Forsbergin kanssa. Kerroimme hänelle ideoistamme, ja hän pyysi meitä vielä rajaamaan suuria suunnitelmiamme. Hän antoi meille myös uutta ajateltavaa tuoden esille kulttuurinäkökulman, jota Loistavaa!-viikolle haettiin.

Tapaamisen jälkeen aloimme miettiä varhaiskasvatuksen, median ja kulttuurin yhdistämistä yhdeksi kokonaisuudeksi.

Aiheen valinta ja rajaus onnistuivat projektissamme alkuhankaluuksien jälkeen hyvin. Yhteistyömme projektin suhteen on sujunut oletetulla tavalla eikä konflikteja välillämme ole juurikaan ollut. Ideointivaiheessa saimme tukea ja kannustusta toisiltamme sekä työelämäohjaajaltamme. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitomme ovat projektin myötä kehittyneet, ja koemme niiden olleen vahvuuksiamme jo ennen opinnäytetyöprojektia.

6.2 Projektisuunnitelman arviointi

Tässä alaluvussa arvioimme projektisuunnitelmaa. Avaamme projektin etenemistä suunnitteluvaiheesta valmiiksi projektisuunnitelmaksi. Arvioimme projektin aikataulua tarkemmin alaluvussa 6.5.

Kun olimme saaneet opinnäytetyön teemat valittua, päätimme ottaa yhteyttä varhaiskasvatuksen koordinaattoriin, kuten olimme aikaisemmin sopineet. Tällöin ilmoitimme sitovan osallistumisemme Loistavaa!-viikolle. Näin ollen työntilajana toimi Kokkolan kaupungin sivistystoimen varhaiskasvatuspalvelut. Seuraavaksi aloimme suunnitella projektin toteuttamista. Lähtökohtanamme oli, että pitäisimme päiväkotikäisille lapsille jonkinlaisen työpajan. Aloimme rajata ideoitamme ja vähitellen työpaja muokkautui lopulliseen muotoonsa.

Valitsimme median välineeksi sanomalehdet niiden helpon saatavuuden vuoksi. Yksi valintaperuste oli kokemus siitä, etteivät sanomalehdet ole nykyajan lapsille enää niin tuttuja rinnalle tulleiden sähköisten medioiden myötä. Sanomalehdistä etsimme uutisia, jotka liittyivät luontoon. Luontoaiheen valitsimme sen neutraaliuden vuoksi. Emme ottaneet uutisiin liittyviä kuvia mukaamme interventioihin, jotta lapsi voisi muodostaa oman näkemyksensä ilman valmista

mallia. Työpajan lopputuotoksena lapset maalaisivat tai piirtäisivät valitsemaansa uutisesta kuvan.

Tämän jälkeen suunnittelimme, mihin päiväkodeihin veisimme työpajat. Varhaiskasvatuksen koordinaattorilta saimme tietoa siitä, mihin päiväkodeihin vastaavanlaisia projekteja harvemmin on viety. Se toimi yhtenä valintaperusteena päiväkodeille. Lisäksi halusimme päiväkotien sijaitsevan Kokkolan keskustan läheisyydessä, jotta kulkeminen olisi vaivatonta. Tämän jälkeen tiedustelimme eri päiväkodeilta heidän mielenkiintoaan osallistua projektiimme. Saamiemme yhteydenottojen perusteella valikoitui neljä eri päiväkotia, joiden kanssa aloitimme yhteistyön projektiin liittyen.

Projektisuunnitelmamme valmistui lokakuussa 2012. Projektimme on suurimmaksi osaksi toteutunut projektisuunnitelman mukaan, joitakin muutoksia on kuitenkin tullut prosessin edetessä. Olisimme voineet laatia projektisuunnitelmastamme tarkemman ja yksityiskohtaisemman, mikä olisi helpottanut projektin etenemistä aikataulussa. Lisäksi koemme, että olisimme voineet perehtyä alan kirjallisuuteen vieläkin syvällisemmin. Projektisuunnitelma on kuitenkin selkeyttänyt projektin etenemistä ja projektin laadun tarkkailua.

6.3 Interventioiden arviointi

Kulttuurikeskeisten työpajojen toteuttaminen, Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolla onnistui suunnitelmien mukaan. Seuraavissa alaluvuissa tulemme arvioimaan toiminnallisen osuuden sujuvuutta omasta näkökulmastamme. Interventioita oli yhteensä seitsemän, joista kerromme neljässä eri alaluvussa.

6.3.1 Ensimmäinen ja toinen interventio

Ensimmäisen ja toisen intervention toteutimme kahdelle eri lapsiryhmälle eräässä Kokkolan kaupungin päiväkodissa. Lapset olivat alkuperäisestä suunnitelmastamme poiketen 6-vuotiaita eli esikouluikäisiä. Yleinen tunnelmamme oli hieman jännittynyt aloittaessamme ensimmäisen työpajan pitämisen. Emme tunteneet lapsiryhmää entuudestaan, joten koimme tilanteen ja ohjauksen aloittamisen haasteelliseksi etukäteen. Jännityksemme kuitenkin haihtui esittelymme ja tutustumisleikin jälkeen. Saimme luotua jonkinasteisen luottamussuhteen lapsiin, mikä helpotti ohjaustamme. Aloittaessamme toisen työpajan pitämisen, oli kaikki jo selkeämpää.

Pohjustimme molemmissa työpajoissa tulevaa toimintaa kysymällä lapsilta, tietävätkö he mitä uutiset ovat. Tämän keskustelun jälkeen siirryimme uutisten lukemiseen, joiden aikana lapsilla oli lupa kysyä mieltä askarruttavia asioita. Lapset olivatkin innokkaasti mukana, ja välillä jouduimme pysäyttämään keskustelun päästäksemme takaisin asiaan ja pysyäksemme aikataulussa. Uutisten luvun myötä jatkoimme keskustelua niistä ja lapset saivat valita ryhmän sen uutisen, josta tuottavat omat teoksensa. Toiminnan aikana ohjasimme lapsia ja muistutimme uutisessa käsitellyistä asioista keskustelua lisätäksemme. Valinta suoritettiin äänestämällä, jolloin enemmistön mielipide ratkaisi. Äänestys toteutti osaltaan opinnäytetyöprojektimme lapsilähtöisyys-näkökulmaa. Lapset lähtivät innokkaasti toteuttamaan uutisaiheista teosta.

Siirryttyämme maalaus- ja piirustusvaiheeseen kysyimme lapsilta, kummalla tavalla he haluavat toteuttaa näkemyksensä paperille, maalaten vai piirtäen. Koimme tämän lisäävän lapsilähtöisyyttä toiminnassamme. Jokainen lapsi sai myös valita värit, joilla maalasi tai piirsi. Toiminta sujui hyvin, eivätkä lapset tarvinneet paljoa ohjausta. Osalle lapsista teoksen aloittaminen tuotti kuitenkin

hankaluuksia, minkä vuoksi keskustelimme heidän kanssaan uutisesta ja annoimme ideoita toteutukselle.

Teosten valmistumisen jälkeen keräsimme lapsilta palautteen toiminnastamme (LIITE 4). Lasten palaute oli pääosin positiivista, mikä vahvisti omaa kokemustamme työpajan onnistumisesta. Huomasimme, että olisi ollut tärkeää ohjata jokaista lasta erikseen palautteenannossa, sillä monet lapset matkivat vierustoveriaan. Palautteiden keräämisen jälkeen hyvästelimme lapset ja kiitimme heitä osallistumisesta. Päätimme intervention kaikille tuttuun Soittorasia-lauluun.

Henkilökunta oli läsnä molempien työpajojen aikana, mutta emme saaneet heiltä palautetta heti työpajan jälkeen. He halusivat ennen palautteen antoa keskustella kahden eri ryhmän työntekijöiden kesken siitä, miten työpaja oli sujunut. Tämä vaikeutti osaltamme työpajan kehittämistä, sillä pystyimme kehittämään sitä vain omien tuntemusten ja lasten palautteiden perusteella. Palautteen saimme sähköpostin välityksellä pari viikkoa myöhemmin. Palautteessa kerrottiin, että työpajan idea oli hyvä ja lasten osallistaminen arviointiin toteutui hyvin. Oma lähestymistapamme lapsia kohtaan koettiin luontevaksi. Henkilökunta olisi kaivannut tarkempaa ohjeistusta omalle roolilleen työpajan aikana. Lisäksi uutisia olisi voinut tuoda enemmän lapsen tasolle sopiviksi.

6.3.2 Kolmas ja neljäs interventio

Toteutimme kolmannen ja neljännen intervention toisessa Kokkolan päiväkodissa kahdelle eri lapsiryhmälle. Edellisen päivän hyvien kokemusten myötä jännityksemme oli laantunut. Ehdimme myös tutustua lapsiin hieman ennen kuin aloitimme interventioiden pitämistä, minkä myötä koimme niiden pitämisen helpommaksi kuin edellisessä päiväkodissa. Lapset olivat tässä päiväkodissa nuorempia kuin edellisessä, minkä otimme huomioon ohjauksessa sekä uutisten selittämisessä.

Intervention runko noudatti yleistä suunnitelmaamme (LIITE 3). Pienemmät ryhmät mahdollistivat sen, että pystyimme huomioimaan lapsia yksilöllisemmin, jonka vuoksi lapsilähtöisyys toteutui paremmin näissä interventioissa. Uutisissa oli joitakin vaikeita käsitteitä, jotka pyrimme avaamaan lapsille ymmärrettävästi. Osaa he eivät kuitenkaan ymmärtäneet, mikä johti keskittymisen herpaantumiseen. Lapset olivat interventioissa hyvin innokkaasti mukana ja osallistuivat sen kulkuun kyselemällä ja keskustelemalla.

Palautelomakkeen täytössä ohjeistimme jokaista lasta yksilöllisesti. Totesimme tämän hyväksi keinoksi, sillä lapset täyttivät lomakkeen oman mielipiteensä mukaan eivätkä vilkuilleet kaverin vastauksia. Näin saamamme palaute oli totuudenmukaisempaa. Lapsilta saatu palaute oli suurimmaksi osaksi hyvää. Lisäksi ryhmän aikuiset antoivat meille kirjallisen palautteen interventioiden päättyessä, minkä vuoksi pystyimme heti tarttumaan heidän antamaansa kritiikkiin ja parantamaan interventioitamme jatkossa. Henkilökunta arvioi ohjaustyylimme rauhalliseksi ja sujuvaksi. Kehitettävää heidän mielestään oli yhdessä uutisessa, joka oli heidän mielestään liian vaikeasti ymmärrettävä lapsille.

6.3.3 Viides ja kuudes interventio

Viidennen ja kuudennen intervention toteutimme kolmannessa Kokkolan kaupungin päiväkodissa kahdelle eri lapsiryhmälle. Ensimmäisen ja toisen päivän aikana olimme huomanneet ja lisäksi saaneet palautetta, että yksi uutisista oli aiheeltaan liian vaikeasti ymmärrettävä lapsille, joten vaihdoimme sen helpommin ymmärrettävään ja ajankohtaisempaan. Tulimme paikalle ajoissa, joten ehdimme tavata osan lapsista ennen interventioiden aloittamista.

Interventio sujui suunnitelmamme mukaan. Uusi uutinen osoittautui mieluisaksi ja myös helposti ymmärrettäväksi lapsille. Ohjauksemme sujui luontevasti. Toisessa ryhmässä jouduimme välillä puuttumaan lasten levottomaan käytökseen, mikä johti lopulta lasten istumajärjestyksen muuttamiseen. Molemmissa ryhmissä lapset

keskittyivät ja osallistuivat interventioon aktiivisesti. Palautteenannossa noudatimme hyväksi koettua yksilöllistä ohjausta, joka toimi hyvin myös näissä interventioissa. Lasten palautteen perusteella työpaja oli onnistunut.

Interventioiden jälkeen saimme ryhmien aikuisilta suullista palautetta, jonka avulla pystyimme edelleen kehittämään intervention sisältöä laadukkaammaksi. Palaute oli pääosin positiivista. Henkilökunta olisi toivonut lapsille suunnattuja uutisia, mutta kerroimme heille, että oli tietoinen valinta käyttää ”aikuisten uutisia”.

6.3.4 Seitsemäs interventio

Viimeisen intervention toteutimme neljännessä Kokkolan kaupungin päiväkodissa, jossa ohjattavanamme oli ainoastaan yksi ryhmä. Ryhmä muodostui saman päiväkodin kahdesta eri lapsiryhmästä. Lapset olivat iältään 5-vuotiaita. Emme ehtineet tutustua lapsiryhmään ennen interventioiden alkua, mikä hieman vaikeutti ohjaustamme. Lisäksi oman haasteensa ohjaukselle loi henkilökunnan läsnäolon puuttuminen. Lapsiryhmä oli myös rauhaton, ja tämän vuoksi heidän ohjaamisensa oli ajoittain haastavaa.

Intervention runko noudatti yleistä suunnitelmaamme. Lapset olivat tässä ryhmässä aktiivisesti mukana erityisesti uutisten lukemisen aikana. He kyselivät ja vastasivat kysymyksiimme innokkaasti. Maalauksen aikana pyrimme ohjaamaan ja vuorovaikuttamaan lasten kanssa. Lapset keskittyivätkin maalauksiinsa edellisiä ryhmiä tarkemmin ja käyttivät monia eri värejä. Lapsilähtöisyys toteutui tässä ryhmässä parhaiten.

Palautteen keräsimme samalla tavalla kuin kahdessa aikaisemmassa päiväkodissa. Lapsilta saatu palaute oli ehdottomasti positiivisinta tässä päiväkodissa. Ryhmän aikuisilta emme saaneet minkäänlaista palautetta, koska he eivät olleet tilanteessa läsnä. Viimeisen intervention päättäminen oli haikeaa,

mutta samalla helpottavaa. Koimme, että kaiken kaikkiaan interventiot olivat sujuneet odotustemme ja suunnitelmien mukaan.

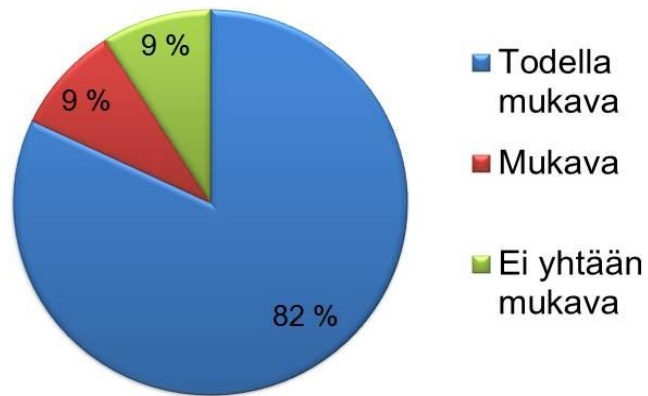
6.4 Yhteenveto lasten palautteista

Tässä alaluvussa avaamme saamaamme palautetta työpajoihin osallistuneilta lapsilta sekä arvioimme aineiston merkitystä projektimme kannalta. Keräsimme palautteet lomakkeilla (LIITE 4) ja taulukoimme lapsilta saamamme palautteen. Yhteensä työpajoihin osallistui 66 lasta neljästä eri päiväkodista. Lapset olivat iältään 4–6-vuotiaita.

Lomakkeilla kyselimme lapsilta heidän mielipidettään pidetystä työpajasta. Kysyimme seuraavanlaisia asioita: pitivätkö he työpajaa mukavana (KUVIO 2), kokivatko he oppineensa uutta (KUVIO 3) ja haluaisivatko he jatkossa osallistua samantyyppisiin työpajoihin (KUVIO 4). Lomakkeiden avulla pyrimme hahmottamaan, kuinka olimme onnistuneet työpajan toteutuksessa lasten näkökulmasta. Jokaisen työpajan jälkeen kävimme läpi saamamme palautteet ja pohdimme, missä olimme onnistuneet ja millä osa-alueilla voisimme kehittyä.

Lasten palautteet ovat ainoastaan suuntaa antavia. Kahdessa ensimmäisessä päiväkodissa emme ohjanneet kaikkia lapsia henkilökohtaisesti palautelomakkeen täytössä, joten osa lapsista kopioi vastauksia muilta. Näitä vastauksia ei voida pitää luotettavina aineiston arvioinnin kannalta, koska vastaukset eivät välttämättä tuo esille lapsen omaa mielipidettä. Kaikki lapset eivät välttämättä ymmärtäneet kysymyksiä täysin, ja olisimme voineet tuoda kysymykset enemmän lapsen tasolle.

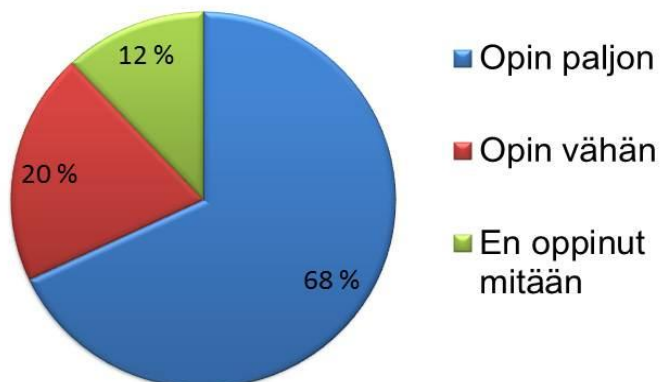
Oliko työpaja mukava?



KUVIO 2. Oliko työpaja mukava?

Kuviossa 2 esitetään prosentteina lasten (N=66) mielipide työpajan mukavuudesta. Kuvioista käy ilmi, että 82 % työpajaan osallistuneista lapsista piti työpajaa todella mukavana. 9 % osallistuneista koki työpajan mukavaksi ja toiset 9 % eivät kokeneet työpajaa lainkaan mukavaksi.

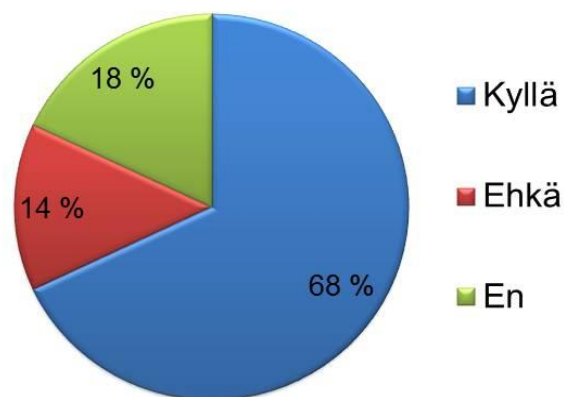
Opitko uutta?



KUVIO 3. Opitko uutta?

Kuviossa 3 kuvataan lasten (N=66) kokemuksia uuden oppimisesta. Kuviosta käy ilmi, että 68 % osallistuneista lapsista koki oppineensa paljon ja 20 % koki oppineensa vähän uutta työpajan aikana. Sen sijaan 12 % osallistuneista lapsista ei kokenut oppineensa mitään.

Haluaisitko jatkossa samanlaisia työpajoja?



KUVIO 4. Haluaisitko jatkossa samanlaisia työpajoja?

Kuviossa 4 kuvataan sitä, haluaisivatko lapset (N=66) jatkossa samanlaisia työpajoja. Kuviosta tulee esille, että 68 % lapsista toivoisi tulevaisuudessa järjestettävän samanlaisia työpajoja. 14 % osallistujista ei osannut sanoa, haluaisiko jatkossa vastaavanlaisia työpajoja. 18 % lapsista puolestaan oli sitä mieltä, ettei halua tällaisia työpajoja järjestettävän jatkossa.

6.5 Aikataulun arviointi

Tässä alaluvussa arvioimme aikataulun toteutumista suunnitelman mukaan. Peilaamme toteutunutta aikataulua suhteessa alkuperäiseen suunnitelmaan. Pohdimme myös sitä, kuinka omien aikataulujen yhteensovittaminen on onnistunut.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan projektisuunnitelman tuli olla valmis syyskuun 2012 loppuun mennessä. Tämä aikataulu ei toteutunut vaan viivästyi kuukaudella eteenpäin. Olisimme voineet aloittaa suunnitelman kirjoittamisen aiemmin, mikä osaltaan olisi helpottanut aikataulussa pysymistä. Olisimme voineet kirjoitusprosessin aikana olla aktiivisemmin yhteydessä opettajaan. Näin olisi voitu välttyä epäselvyyksiltä, joita tuli projektisuunnitelman tarkistusvaiheessa.

Interventioiden aikataulu sujui suunnitelman mukaan. Jokaiselle lapsiryhmälle pidettiin ainoastaan yksi interventio, mikä jälkeenpäin ajateltuna tuntuu riittämättömältä. Aikataulumme olisimme voineet järjestää siten, että olisimme ehtineet työskennellä ja tutustua lapsiryhmiin ennen varsinaisia interventioita. Toisaalta projektin tarkoituksena oli järjestää työpajat yhden viikon aikana eri lapsiryhmille. Työpajan aikataulu olisi voinut olla joustavampi, jotta toimintaa olisi voinut ohjata paremmin lapsiryhmän mukaan. Kaiken kaikkiaan interventioiden aikataulussa oli erittäin vähän muutettavaa ja pysyimme hyvin aikataulussa.

Opinnäytetyön kirjoittamisprosessin aikataulu on kohdistunut pitkälle aikajänteelle. Alkuperäisen aikataulun mukaan opinnäytetyön ensimmäisen version tuli olla valmis helmikuussa 2013. Tämä kuitenkin osoittautui mahdottomaksi, koska yhteisen ajan löytäminen oli hankalaa eikä motivaatiota ollut muiden tehtävien ohella. Kirjoittamisen aloitimme helmikuussa 2013. Siitä asti olemme vähitellen kasanneet opinnäytetyötä yhteinäiseksi kokonaisuudeksi. Kirjoittamisen suhteen olisimme myös voineet olla aktiivisempia.

6.6 Tavoitteiden arviointi

Tässä alaluvussa arvioimme projektin tavoitteiden toteutumista lapsen, organisaation ja sosionomin näkökulmista. Projektin tavoitteet on määritelty projektisuunnitelmassa (LIITE 1/5) sekä avattu tarkemmin alaluvussa 3.2.

Tavoitteiden arvioinnissa hyödynnämme lapsilta ja henkilökunnalta saamaamme palautetta sekä henkilökohtaisia tunteuksiamme tavoitteiden toteutumisesta.

6.6.1 Lapsilähtöisten tavoitteiden arviointi

Projektin tavoitteena oli tuottaa lapselle onnistumisen kokemuksia sekä edistää hänen luovuuttaan. Lisäksi tavoitteena oli, että lapsi oppii ilmaisemaan itseään taiteen avulla. Halusimme myös tuoda uusia kokemuksia lasten arkeen päiväkodissa ja luoda mahdollisuuden lapsen luovuuden kehittämiseksi. Lapset osallistuivat työpajoihin aktiivisesti kysellen ja ollen kiinnostuneita työpajan sisällöstä. Lasten luovuus tuli esille lasten tuottamista teoksista: jokaisen teos oli omanlaisensa ja toi esiin lapsen sisäistämän näkemyksen uutisesta. Tavoitteemme tuoda lapsille uusia kokemuksia päiväkodissa onnistui, sillä sisällöltään vastaavanlaista työpajaa ei ollut aikaisemmin pidetty.

Ohjaajina pyrimme tuottamaan lapselle onnistumisen kokemuksia sekä edistämään luovuutta kannustamalla, keskustelemalla sekä antamalla myönteistä palautetta. Yli 90 % lapsista koki, että työpaja oli mukava tai todella mukava. Tästä voimme päätellä, että työpaja oli onnistunut suunnitelmien mukaan. Myönteiseen palautteeseen saattoi vaikuttaa oma ohjaustyylimme sekä työpajan sisältö. Lasten palautteen perusteella lähes 90 % heistä koki oppineensa jotakin uutta työpajan aikana. 68 % lapsista toivoisi, että jatkossa päiväkodissa järjestettäisiin samantapaisia työpajoja. Koemme, että lapsilähtöiset tavoitteet saavutettiin melko kattavasti.

6.6.2 Organisaation tavoitteiden arviointi

Projektin tavoitteena oli tuoda päiväkotiarkeen vaihtelua sekä uusia ideoita. Lisäksi tavoitteena oli, että henkilökunta oppisi uudenlaisen työpajamenetelmän.

Tavoitteena oli myös, että päiväkotit hyödyntäisi saamiaan näkökulmia ja työmenetelmää tulevaisuudessa. Vaihtelun ja uusien ideoiden tuominen päiväkoteihin onnistui mielestämme hyvin. Henkilökunta oli alusta asti innokkaasti lähdössä mukaan työpajamme toteutukseen. Emme ole työpajan jälkeen olleet yhteydessä päiväkoteihin, joten emme tiedä, onko tällaista työtapaa käytetty.

6.6.3 Sosionomin tavoitteiden arviointi

Projektin tavoitteena oli työpajojen toteuttaminen onnistuneesti, mikä onnistui osaltamme suunnitelman mukaan. Koemme toteutuksen onnistuneen, koska saimme positiivista palautetta päiväkotien henkilökunnalta ja lapsilta. Positiivista palautetta tuli työpajan sisällöstä. Valitsemamme uutiset saivat sekä positiivista että negatiivista palautetta. Uutiset koettiin liian vaikeasti ymmärrettäviksi lapsille. Olisimme voineet uutisia valitessa olla vielä huolellisempia niiden soveltuvuudesta lapsille. Toisaalta saimme hyvää palautetta siitä, kun selitimme lapsille vaikeat termit ja pyrimme tuomaan uutisen lapsen tasolle. Itse koimme, että työpajoissa oli avoin ja positiivinen ilmapiiri, joka oli yksi syy työpajojen onnistumiseen.

Yhteistyö päiväkotien kanssa oli melko sujuvaa, mutta olisimme voineet olla aktiivisemmin yhteydessä päiväkoteihin ja kertoa tarkemmin tavoitteistamme työpajaan liittyen. Osa henkilökunnasta tunsu, että olisi tarvinnut selkeämmät ohjeet heidän roolistaan työpajan aikana. Riittämätön ohjeistus johti myös siihen, että eräässä päiväkodissa henkilökunta ei ollut läsnä työpajassa. Yhteistyötä toteutimme pääosin sähköpostin välityksellä, joten viestintä oli välillä hidasta puolin ja toisin kiireisten aikataulujen vuoksi. Viikko aiemmin kävimme kuitenkin tutustumassa päiväkoteihin, jolloin tapasimme myös interventoryhmien henkilökunnan sekä päiväkodin johtajan.

Projektin aikana olemme oppineet projektityötaitoja jonkin verran. Heti opinnäytetyön suunnitteluvaiheen aikana oli selvää, että tulisimme tekemään projektiopinnäytetyön, koska haemme varhaiskasvatuksen kelpoisuutta.

Kummallakaan ei kuitenkaan ollut aiempaa kokemusta projektityöskentelystä, minkä vuoksi emme tienneet, mitä onnistuneeseen projektiin vaaditaan. Olisimme voineet enemmän etukäteen perehtyä siihen, mikä tekee projektista onnistuneen. Tämä johti siihen, että olimme välillä tietämättömiä projektin eri vaiheista. Tällä hetkellä meillä on selkeämpi kuva siitä, mitä projektityöskentely on ja kuinka projekti toteutetaan.

Ryhmänohjaustaitomme ovat kehittyneet projektin aikana. Olemme saaneet paljon lisää kokemusta erilaisten ryhmien ohjaamisesta. Ryhmien koko vaihteli 6-12 osallistujaan. Ryhmät olivat sopivan kokoisia ja helposti hallittavia. Saimme henkilökunnalta paljon positiivista palautetta ohjauksesta, mikä vahvisti omaa kokemustamme ohjauksen onnistumisesta. Ohjaustyylimme oli rauhallinen ja selkeä sekä lapsia osallistava ja kannustava. Hyvien ohjaukokemusten ansiosta saimme varmuutta ja rohkeutta, jotka ovat osaltaan kehittäneet ryhmänohjaustaitojamme.

Lasten ääni tuli työpajoissa hyvin kuuluviin: heillä oli mahdollisuus kertoa omia mielipiteitään ja kysellä vaikeita asioita. Henkilökunnan mielestä olimme tilanteessa mukavasti läsnä, juttelimme lapsille ja annoimme ideoita maalaukseen kysymysten kautta. Pyrimme huomioimaan jokaisen lapsen yksilöllisesti. Lasten yksilöllinen huomiointi parani interventioiden edetessä, mikä näkyi työpajan jatkuvana kehittämisenä. Saimme lapsiryhmät keskittymään työpajaan ja pysymään rauhallisina, vaikka olimme tekemisissä heidän kanssaan ensimmäistä kertaa. Ohjauksemme avulla saimme lapset hyvin motivoitua työpajatyöskentelyyn.

Projektin aikana olemme kasvaneet ammatillisesti ja oppineet paljon uutta. Koemme, että olemme saaneet syvennettyä ammatillisia valmiuksiamme varhaiskasvatukseen liittyen, koska olemme työskennelleet varhaiskasvatuksen kentällä. Lisäksi olemme perehtyneet alan kirjallisuuteen ja näin laajentaneet teoriatietoaamme aiheesta. Interventioiden aikana pyrimme toimimaan lapsilähtöisesti ottamalla huomioon lasten toiveita ja tarpeita. Reflektointikykyimme

on kehittynyt projektin edetessä, sillä olemme joutuneet tarkastelemaan toimintaamme kriittisesti.

Yksi tavoitteistamme oli saattaa opinnäytetyö valmiiksi. Tämä tavoite toteutui, sillä saimme opinnäytetyömme valmiiksi lokakuussa 2013. Alkuperäinen suunnitelma oli saada opinnäytetyö valmiiksi aikaisemmin, joten aikataulullisesti tavoite ei toteutunut. Olemme kuitenkin tyytyväisiä, kun saimme opinnäytetyömme valmiiksi.

7 POHDINTA

Tässä luvussa tulemme pohtimaan opinnäytetyöprosessimme eri vaiheita: asioita, jotka sujuivat onnistuneesti, ja asioita, joita tekisimme nyt toisin. Pohdimme myös projektityöskentelyä ja sitä, kuinka olemme projektin aikana kehittyneet ammatillisesti. Lisäksi pohdimme keskinäistä yhteistyötämme; sen hyviä ja huonoja puolia.

Valitsimme opinnäytetyömme muodoksi projektin, koska käytännönläheinen työskentely tuntui molemmille ominaiselta tavalta toimia. Meidän tuli myös osoittaa, että olemme kelpoisia suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa varhaiskasvatuksen työympäristössä, koska haemme varhaiskasvatuksen kelpoisuutta. Oli selvää, että halusimme tehdä opinnäytteen lasten parissa, jolloin päiväkotiympäristö tuntui luonnollisimmalta vaihtoehdolta. Päiväkodissa työskentely oli molemmille entuudestaan tuttua. Pohdimme, minkä ikäisille lapsille halusimme projektin suunnata ja päädyimme 4–5-vuotiaisiin, koska ikäryhmä tuntui sopivalta opinnäytetyömme aiheen kannalta.

Projektityöskentely itsessään oli kummallekin tuntematonta, joten opimme projektityön taitoja projektin edetessä. Olisimme voineet etukäteen perehtyä paremmin projektin eri vaiheisiin, mikä olisi helpottanut työskentelyä. Aiommekin käydä läpi oppimamme projektityön taidot vaihe vaiheelta ja pohtia, miten ne onnistuivat ja mitä kehitettävää olisi ollut, jotta projektimme olisi sujunut luontevammin.

Olemme opinnäytetyöprosessin aikana oppineet kantapään kautta erilaisia projektityön taitoja. On tärkeää tehdä hyvä ja toimiva projektisuunnitelma, joka edellyttää aiheen tarkkaa valintaa ja rajausta – hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Olisimme voineet suunnitella työskentelyämme etukäteen tarkemmin, näin ollen työskentely olisi helpottunut huomattavasti. Tärkeää olisi myös laatia tarkka aikataulu ja noudattaa sitä, jotta projekti etenisi jouhevasti. Toisaalta

projektityöskentely vaatii myös joustavuutta. Yhteistyökumppaneihin on hyvä tutustua ja olla yhteydessä ennen varsinaista projektin aloitusta. Tässä onnistuimmekin hyvin. Kuitenkin projektin eri vaiheissa olisimme voineet olla projektiorganisaatioon enemmänkin yhteydessä. Kysyimme päiväkodin henkilökunnalta lupaa ottaa lapsista valokuvia, mutta vanhemmilta luvat kysyttiin vasta kuvien ottamisen jälkeen (LIITE 5). Olisimme voineet suunnitella ja selvittää valokuvaukseen liittyvät lupa-asiat aikaisemmin, mutta asia ei tullut mieleemme. Olemme oppineet monia tärkeitä taitoja ja oppimamme projektityön taidot ovat varmasti hyödyllisiä myös tulevaisuutta ajatellen.

Projektissamme olemme ottaneet huomioon sosionomin kompetenssit, sosiaalialan ammattieettiset ohjeet sekä linjaukset. Projektia ohjasivat myös sosiaalihuoltolaki, lastensuojelulaki, päivähoitolaki, valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. Eettinen osaaminen tuli toiminnassamme esille monin tavoin. Suunnitellessamme työpajaa otimme huomioon lasten ikä- ja kehitystason, jotta työpaja tukisi lapsen kasvua ja kehitystä. Ymmärrämme lapsuuden ainutlaatuisena elämänvaiheena ja näemme jokaisen lapsen yksilönä. Pyrimme toteuttamaan eettisyyttä lapsilähtöisesti ottaen huomioon lasten omat näkemykset ja mielipiteet. Toiminnassamme huomioimme myös jokaisen lapsen yksilöllisiä tarpeita. Ryhmässä kohtelimme kaikkia lapsia tasa-arvoisesti, emme suosineet ketään vaan kaikki olivat samalla viivalla. Jokaisesta työpajasta muodostui omanlaisensa johtuen jokaisen lapsen ja lapsiryhmän ainutlaatuisuudesta. Lupien kysyminen kuvien julkaisemiseen/käyttämiseen vanhemmilta liittyi myös osaltaan eettisyyden toteutumiseen.

Koemme, että asiakastyön osaaminen toteutui projektissamme siten, että saimme muodostettua lapsiin niin hyvän vuorovaikutussuhteen kuin se oli lyhyen ajan puitteissa mahdollista. Projektin edetessä arvioimme omaa toimintaamme kriittisesti ja pyrimme kehittämään sitä edelleen. Työpajojen aikana pyrimme parhaamme mukaan tarjoamaan apua ja tukea lapsille, mikäli he sitä tarvitsivat. Mielestämme projektissamme palvelujärjestelmäosaaminen ei tullut selkeästi

esille, mutta tarjosimme päiväkodeille mahdollisuuden osallistua projektiin tuoden vaihtelua arkeen ja henkilökunnalle mahdollisuuden oppia erilaisen taidekasvatusmenetelmän. Kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen näkyi projektissamme lasten osallistamisella ja kannustamisella toimintaan. Lisäksi uutiset lisäsivät lasten tietoisuutta ympäröivästä maailmasta.

Opinnäytetyöprosessi on kokonaisuudessaan kehittänyt tutkimuksellista kehittämisosaamistamme. Uskomme, että tulevaisuudessa vastaavanlaisten projektien suunnittelu, raportointi ja arviointi on helpompaa. Johtamisosaamistamme olemme kehittäneet olemalla osana moniammatillista tiimiä sekä johtamalla omaa projektiamme. Lisäksi olemme joutuneet toimimaan yllättävissäkin tilanteissa ja tekemään omat ratkaisumme.

Johtamisosaaminen tuli esille eräässä päiväkodissa, jossa jouduimme tekemään omat päätöksemme, koska henkilökunta ei ollut läsnä työpajan aikana. Jouduimme ohjaamaan täysin vierasta lapsiryhmää ilman henkilökunnan tukea. Tutustumiskäynnillämme olimme sopineet päiväkodin johtajan kanssa, että henkilökunta olisi mukana työpajassa, mutta ilmeisesti oli sattunut jonkinlainen informaatiokatkos, jonka vuoksi jäimme kyseisessä paikassa kahden lasten kanssa. Toisaalta tilanne oli myös hyväksi, sillä se kasvatti meitä ohjaajina, sillä jouduimme kantamaan enemmän vastuuta ryhmästä. Toisaalta emme saaneet henkilökunnalta ollenkaan palautetta toiminnastamme, joten jouduimme arvioimaan työpajan sujuvuuden ainoastaan henkilökohtaisen kokemuksen ja lasten palautteiden perusteella.

Koemme, että opinnäytetyöprosessin aikana olemme edellä mainittujen asioiden lisäksi kehittyneet sosiaalialan ammattilaisina. Olemme saaneet varmuutta ja rohkeutta toimia lapsiryhmän ohjaajina. Erilaisten lasten ja lapsiryhmien kanssa toimimisesta ja työskentelystä on varmasti hyötyä tulevaisuudessa. Työpajojen suunnittelu on antanut meille uskoa siihen, että osaamme jatkossakin toteuttaa ja suunnitella erilaista toimintaa niin varhaiskasvatuksen työkentällä kuin muillakin sosiaalialan työkentillä. Projekti on saanut meidät refleктоimaan omaa

toimintaamme, mikä on erittäin tärkeää kaikissa sosiaalialan töissä. Reflektoinnin avulla olemme huomanneet toiminnassamme kehittämistarpeita ja olemme pyrkineet kehittämään itseämme niin ammatillisella kuin henkilökohtaisella tasollakin. Prosessin aikana olemme joutuneet työskentelemään erilaisissa päiväkodeissa erilaisten persoonien kanssa, mikä on vahvistanut kykyämme toimia moniammatillisen tiimin jäsenenä. Opinnäytetyöprojekti on lisännyt haluamme työskennellä varhaiskasvatuksen kentällä, mutta toisaalta se on avannut silmät myös muille sosiaalialan tarjoamille mahdollisuuksille.

Projektimme toiminnallisen osuuden toteutus osui päällekkäin käytännön harjoittelujakson kanssa. Tämä loi omat haasteensa, kun täytyi sovittaa seitsemän tunnin harjoittelupäiviin vielä työpajojen pitäminenkin. Mielestämme tämä sujui hyvin joustavien harjoittelupaikkojen ansiosta. Saimme hyvin sovittua aikataulut, vaikka aluksi epäröimmekin, tuleeko viikko olemaan liian raskas. Olemmekin erittäin tyytyväisiä siihen, että kaikki sujui yli odotusten.

Keskinäinen yhteistyömme on sujunut erittäin hyvin. Koemme, että täydennämme toisiamme työskennellessämme yhdessä. Saimmekin palautetta siitä, että yhteistyömme oli mutkatonta ja järjestelmällistä ohjatessamme erästä lapsiryhmää. Henkilökunta myös oletti meidän tehneen aikaisemmin yhteistyötä käytännössä. Totuus on kuitenkin se, että tämä projekti on periaatteessa ensimmäinen, jonka olemme alusta loppuun suunnitelleet ja toteuttaneet yhdessä. Aikaisemmin olemme olleet yhdessä osana suurempaa ryhmää.

Parityöskentely on ollut toimiva ja sopiva työmuoto meille. Olemme antaneet toisillemme tukea tarvittaessa. Lisäksi on ollut hyvä, että prosessin aikana on ollut joku, jonka kanssa jakaa kokemuksia ja ajatuksia. Olemme toimineet toistemme motivaattoreina, kun toisen motivaatio on ollut hetkittäin kadoksissa. Aikataulumme ovat sopineet hyvin yhteen, vaikka olemme välillä joutuneetkin perumaan tapaamisia. Molemmat ovat olleet joustavia ja olemme pyrkineet sovittamaan opinnäytetyön teon osaksi muuta arkea. Olemme myös voineet antaa toisillemme palautetta niin positiivista kuin rakentavaakin, mikä on osaltaan

lisännyt ammatillisuuttamme. Uskomme, että parityöskentely antoi molemmille laajemman käsityksen opinnäytetyöstä kuin yksilötyöskentely.

Projektin aikana mieleemme on tullu ideoita siitä, kuinka projektia voisi edelleen kehittää ja hyödyntää jatkossa. Lasten ja nuorten Loistavaa!-kulttuuriviikolle osallistuminen antaa monipuolisia mahdollisuuksia toteuttaa projektiopinnäytetyön toiminnallinen osuus, joten suosittelemme viikolle osallistumista myös tuleville ammattikorkeakoulun opinnäytetyön tekijöille. Vastaavanlaisen projektin voisi toteuttaa pitemmällä ajanjaksolla yhden päiväkotiryhmän kanssa, jolloin lapsilla olisi enemmän aikaa tutustua erilaisiin uutisiin ja syventää tietämystään ympäröivästä maailmasta ja kulttuurista. Lisäksi projekti-ideamme avulla voisi tutkia, miten lapsen tuottama kuva muuttuu esimerkiksi, jos kirjoitettu uutinen näytetään videomuodossa. Toiminnassa voisi myös hyödyntää erilaisia taidekasvatuksen menetelmiä. Ohjaajalle pidemmän aikavälin projekti toisi näkyväksi oman ohjauksen kehittymisen. Pienryhmätoiminnan koimme toimivaksi tällaisessa projektissa. Lisäksi se mahdollisti jokaisen lapsen yksilöllisen huomioimisen.

Opinnäytetyöprojektimme on ollut pitkä, mutta antoisa. Olemme matkamme aikana kohdanneet monenlaisia haasteita, mutta olemme selvinneet kaikesta kunnialla. Vaikka aluksi olimme epävarmoja osallistumisestamme lasten ja nuorten Loistavaa!-kulttuuriviikolle, olemme tyytyväisiä valintaamme. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus oli helppo sisällyttää osaksi Loistavaa!-viikon kokonaisuohjelmaa.

Prosessin aikana olemme kokeneet monia erilaisia tunteita niin iloa, surua, onnistumisen kokemuksia kuin epätoivoa ja pettymystä. Nämä kokemukset ovat kasvattaneet meitä kohti sosiaalialan asiantuntijuutta. Matkamme sosiaalialan ammattilaisiksi kuitenkin jatkuu läpi elämän. Valmistumisen ollessa lähempänä kuin koskaan koemme olevamme opinnäytetyöprojektin myötä valmiita siirtymään työelämään. Oletamme, että emme voi koskaan sanoa olevamme täysin valmiita, vaan aina löytyy jotakin kehitettävää.

LÄHTEET

Aerila, J., Korhonen, R. & Rönkkö, M-L. 2010. Pienet oppimassa – kasvatuksellisia näkökulmia varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Turku: Uniprint.

Anttila, A. & Rensujeff, K. 2009. Taiteen taskurahat – Lastenkulttuurin käsite, linjaukset ja edistäminen. Helsinki: Lönnberg Print.

Hakala, J. 2004. Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille. 2. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Happo, I. 2008. Sosionomin (AMK) osaaminen ja osaamishaasteet varhaiskasvatuksessa. Viinamäki, L. 14 puheenvuoroa sosionomien (AMK) asemasta Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä. Kemi- Tornion ammattikorkeakoulun julkaisuja Sarja: A Raportteja ja tutkimuksia 2/2008. PDF-tiedosto. Saatavissa: http://www.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Hakutoimisto/Kev%C3%A4t_2011_NUKO/sote/Viinamaki_A_2_2008.pdf. Luettu 10.7.2013.

Hujala, E., Nivala, V., Parrila, S. & Puroila, A-M. 2007. Päivähoidosta varhaiskasvatukseen. Vantaa: Edufin.

Keskipohjanmaa. 2010. LOISTAVAA! – valoa syksyn pimeyteen. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.keski-pohjanmaa.fi/nyt/page.php?page_id=15. Luettu 24.10.2012.

Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. 2010. PDF-tiedosto. Saatavissa: https://www.kokkola.fi/perusturva/paivahoito/fi_FI/paivahoito/_files/83548458459416129/default/kokkola_vasu_2010.pdf. Luettu 21.8.2012.

Lahikainen, A-R., Hietala, P., Inkinen, T., Kangassalo, M., Kivimäki, R., & Mäyrä, F. 2005. Lapsuus mediamaailmassa - näkökulmia lasten tietoyhteiskuntaan. Helsinki: Gaudeamus.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto. 2013. Lapset ja media. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/lapset_ja_media/. Luettu 30.7.2013.

Mäkinen, P., Raatikainen, E., Rahikka, A. & Saarnio, T. 2009. Ammattina sosionomi. Helsinki: WSOY.

Nummenmaa, A-R. 2001. Tulkinnallinen lähestymistapa varhaiskasvatuksen tutkimuksessa ja teoriamuodostuksessa. Teoksessa Karila, K., Kinon J. & Virtanen J. Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. Jyväskylä: PS-kustannus. 25–39.

Opetusministeriö. 2003. Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma. Opetusministeriön julkaisuja 2003:29. PDF-tiedosto. Saatavissa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2003/liitteet/opm_114_opm29.pdf?lang=fi. Luettu 6.8.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012. Lastenkulttuuri. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/lastenkulttuuri/?lang=fi>. Luettu 21.8.2012.

Pelin, R. 2011. Projektihallinnan käsikirja. 7. uudistettu painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Pentikäinen, L. 2006. Kuvataidekasvatuksen poluilla. Teoksessa Tarkkonen, T. & Sassi, P. Lapsi ja Taide: Puheenvuoroja taidekasvatuksesta. Helsinki: Cultura OY, 27–35.

Puurula, A. 2001. Kohti kokonaisvaltaista, kulttuurista taidekasvatusta: lapsi luovuuden lähteellä. Teoksessa Karppinen, S., Puurula, A. & Ruokonen, I. Taiteen ja leikin lumous. Helsinki: Finn Lectura, 170–178.

Ruokonen, I. 2006. Taide lapsen elämän ilmauksena. Teoksessa Tarkkonen, T. & Sassi, P. Lapsi ja taide: Puheenvuoroja taidekasvatuksesta. Helsinki: Cultura OY, 11–19.

Ruokonen, I., Rusanen, S. & Välimäki, A-L. 2009. Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Yliopistopaino Oy.

Rusanen, S. 2009. Lapsen kuvista kulttuurin kuviin. Teoksessa Ruokonen, I., Rusanen, S. & Välimäki, A-L. 2009. Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Yliopistopaino Oy, 48–54.

Rusanen, S. & Torkki, K. 2001. Mistä on lapsen kuvat tehty. Teoksessa Karppinen, S., Puurula, A. & Ruokonen, I. Taiteen ja leikin lumous. Helsinki: Finn Lectura, 88–105.

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto. 2010. Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto 15.4.2010, Esitys sosionomi (AMK)-tutkinnon kompetensseista. PDF-tiedosto. Saatavissa: http://www.sosiaaliportti.fi/File/c16110a5-e16c-4834-9532-48847ff5dd52/Sosionomi_AMK_Kompetenssit_15042010.pdf. Luettu 12.8.2013.

Sosiaaliportti. 2012. Sosionomi (AMK) –tutkinto. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/sosiaalialanamkverkosto/sosiaaliala_ammattikorkeakouluissa/sosionomi_amk_tutkinto/. Luettu 12.8.2013.

Stakes (nyk. THL). 2005. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Stakes oppaita 56. PDF-tiedosto. Saatavissa: <http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/7eef5448-e8a3-4887-ab97-19719ea74066>. Luettu 10.7.2013.

Talentia. 2009. Arki, arvot, elämä, etiikka - Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet. 3. painos. Talentia ry. Helsinki. PDF-tiedosto. Saatavissa: http://www.talentia.isintexas.com/edocs/julkaisut/eettinen_opas/flip/eettinenopas.pdf. Luettu 5.9.2012.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos. 2012. Taidelähtöiset menetelmät Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/tyon/menetelmat/taidelahtoiset_menetelmat. Luettu 5.9.2012.

Tast, E. 2005. Sosionomin (AMK) osaamisprofiili varhaiskasvatuksessa ammattikorkeakoulun opettajien näkemänä. Ammatillisesti suuntautuva lisensiaattitutkimus. Tampereen Yliopisto. PDF- tiedosto. Saatavissa: http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMKJulkisetDokumentit/Yleisopalvelut/Julkaisupalvelut/Kirjat/opetus_ohjaus_ja_osaaminen/Sosionomin_AMK_osaamisprofiili.pdf. Luettu 18.8.2013.

Turja, L. 2011. Lasten osallisuus varhaiskasvatuksessa. Teoksessa Hujala, E. & Turja, L. (toim.) Varhaiskasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus, 41– 53.

**Isoaho Marjut & Paavola Janni
KULTTUURIA MEDIAN KEINAIN**

**Projektisuunnitelma,
CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU,
Sosiaalialan koulutusohjelma, Sosionomi (AMK),
lokakuu 2012**

1. JOHDANTO	1
2. PROJEKTIN TAUSTA JA TARKOITUS	2
3. PROJEKTIN TAVOITTEET	3
3.2 Tavoite yksilölle	4
3.3. Tavoite organisaatiolle	4
3.4. Tavoite sosionomille	4
4. PROJEKTIN TIETOTEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	5
4.1 Varhaiskasvatuksen määritelmä	5
4.2 Lastenkulttuurin määritelmä	5
4.2.1. Kulttuuri- ja taidekasvatus	6
4.3 Median määritelmä	7
5. INTERVENTIOIDEN PURKU	8
6. PROJEKTIORGANISAATIO	9
6.1. Projektin yhteistyötahot ja lapsiryhmät	9
6.2 Tukihenkilöt	9
7. EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS	10
8. AIKATAULU JA RAHOITUSSUUNNITELMA	11
8.1 Aikataulu	11
8.2 Rahoitussuunnitelma	11
LÄHTEET	12
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kulttuuri on osa lasten jokapäiväistä elämää, jonka avulla lapset tiedostavat ympäröivää maailmaa. Kulttuurikasvatuksen päätavoitteena on, että lapsi kasvaa täysivaltaiseksi yhteiskunnan jäseneksi. Kulttuurikasvatuksen lähtökohtana on, että lapsille annetaan mahdollisuus toimia erilaisissa kulttuurisissa ympäristöissä. Näin tuetaan lapsen persoonan kehitystä ja hyvinvointia.

Projektimme tarkoituksena on tuottaa työpajoja, joissa kulttuuri on keskeisessä asemassa. Työpajoissa lapset saavat kehittää ja ilmaista itseään taiteellisesti. Opinnäytetyömme toteutetaan projektityönä ohjaamalla työpajoja lapsiryhmille. Lapset ovat iältään 4 - 5-vuotiaita. Interventiot pidetään Kokkolan eri päiväkodeissa, näin ollen työntilajana toimii Kokkolan kaupunki. Toimintaamme ohjaavat varhaiskasvatuksen eri lait ja asetukset sekä valtakunnallinen että kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma. Pyrimme toimimaan lapsilähtöisesti ottaen huomioon lasten toiveet ja mielipiteet.

Projektimme tietoteoreettisina lähtökohtina ovat varhaiskasvatus, kulttuuri, kulttuuri- ja taidekasvatus sekä media. Käsitteet avaamme tarkemmin luvussa 4.

2 PROJEKTIN TAUSTA JA TARKOITUS

Projektin taustalla on oma mielenkiintomme varhaiskasvatustyöhön, mikä ohjasi aiheen valinnan kohdistuvan alle kouluikäisten lasten kanssa toimimiseen. Tämä mahdollistaa sen, että saamme tulevaisuudessa kelpoisuuden toimia lastentarhanopettajina. Ajatuksen projektin toteuttamisesta Loistavaa!-viikolla saimme varhaiskasvatuksen koordinaattori Satu Forsbergin ehdotuksesta. Tavatessamme Forsbergin, hän kertoi tulevasta lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidetapahtumasta, Loistavaa!-projektista. Alkuperäinen suunnitelmamme projektista liittyi mediaan ja lapsiin. Loistavaa!-viikolle täytyi kuitenkin nostaa esiin myös kulttuuriaspekti, joten alkuperäistä suunnitelmaamme muokattiin viikolle sopivaksi.

Lasten ja nuorten Loistavaa!-viikko on suunnattu aina kolmivuotiaista lapsista parikymmppisiin nuoriin asti. Viikolla järjestetään työpajatoimintaa, konsertteja, näyttelyitä, näytelmiä ja erilaisia esityksiä. Lapset ja nuoret saavat olla niin tekijöinä kuin kokijoinakin eri kulttuuritoiminnoissa. Viikko tarjoaa erilaisia kulttuurikokemuksia myös aikuisille. Loistavaa!-viikon tavoitteena on, että lasten ja nuorten kulttuuri tulisivat näkyväksi osaksi Kokkolan kulttuurielämää. Teeman ajatuksena on, että valaistaan syksyn pimeintä hetkeä, siitä siis nimi ”Loistavaa!”. (Keski-Pohjanmaa 2010.)

Opinnäytetyöprojekti toteutetaan marraskuun alussa järjestettävällä Loistavaa!-viikolla. Viemme työpajoja neljään eri päiväkotiin Kokkolassa. Yhteistyötä teemme Halkokarin, Kiviniityn, Nahkurin ja Tulliharjun päiväkotien kanssa ja työntilajana toimii Kokkolan kaupunki.

Projektin tarkoituksena on tuottaa kulttuurikeskeisiä työpajoja 4-5-vuotiaille lapsille. Työpajassa lapsi toteuttaa itseään taiteen keinoin ja tuottaa uutta kulttuuria maalaamallaan
kuvalla.

3 PROJEKTIN TAVOITTEET

3.1 Tavoitetaulukko

TAULUKKO 1. Projektin tavoitteet

	Yksilö	Organisaatio	Sosionomi
Projektitavoite	- Onnistumisen kokemuksen tuottaminen lapselle - Lapsen luovuuden edistäminen	- Vaihtelun ja uusien ideoiden tuominen arkeen	- Työpajojen toteuttaminen onnistuneesti - Sujuva yhteistyö päiväkotien kanssa - Projektityön oppiminen
Oppimistavoite	- Lapsi oppii ilmaisemaan itseään taiteen avulla	- Uuden työmenetelmän oppiminen	- Ryhmäohjauks-taitojen kehittyminen - Ammatillinen kasvu ja oma oppiminen
Tulostavoite	- Tuoda uusia elämyksiä lasten päiväkotiarkeen - Mahdollisuus luovuuden kehittämiseen	- Uusien näkökulmien ja työmenetelmän hyödyntäminen jatkossa	- Opinnäytetyön saattaminen valmiiksi

3.2 Tavoite yksilölle

Kulttuuri ja taide edistävät yksilön kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kaikilla täytyy olla mahdollisuus toteuttaa itseään taiteen keinoin. Projektin tavoitteena on antaa lapselle onnistumisen kokemuksia turvallisessa ympäristössä ja näin tukea hänen positiivista minäkuvaansa. Taide ja kulttuuri lisäävät osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja monialaisuutta. Taiteen avulla pyritään saamaan esiin lapsen kokemukset ja

tunteet. Se syventää tietoa sekä ymmärrystä. (THL 2012.) Sanomalehtien kautta lapsi saa tietoa ympäröivästä kulttuurista ja taiteen kautta hän pystyy syventämään ja sisäistämään kuulemaansa ja näkemäänsä. Samalla hänellä on mahdollisuus kehittää omaa luovuuttaan ja saada uusia, erilaisia kokemuksia päiväkotiarjessa.

3.3 Tavoite organisaatiolle

Projektin tavoitteena on vaihtelun tuominen päiväkodin arkeen. Toivomme myös, että päiväkodin henkilöstö saa uusia ideoita järjestämistämme työpajoista, ja että he voivat hyödyntää työmenetelmää tulevaisuudessa.

3.4 Tavoite sosionomille

Projektin tavoitteena on työpajojen suunnittelu ja toteuttaminen onnistuneesti ja ajallaan. Pyrimme toteuttamaan yhteistyötä päiväkotien kanssa mahdollisimman sujuvasti. Lisäksi opimme projektityön taitoja, joita voimme käyttää tulevaisuudessa. Projektin kautta myös omat ryhmänohjaustaitomme kehittyvät. Opinnäytetyö on prosessi, jonka aikana kasvamme ammatillisesti ja opimme kohtaamaan erilaisia tilanteita, tekemään kompromisseja ja pohtimaan kriittisesti omaa oppimistamme. Tavoitteena on myös saada opinnäytetyö valmiiksi ajallaan.

4 PROJEKTIN TIETOTEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

4.1 Varhaiskasvatuksen määritelmä

Kansainvälisesti varhaiskasvatuksen piiriin katsotaan kuuluvan lapset nolasta kahdeksaan ikävuoteen. Varhaiskasvatuksen ideana ja tavoitteena on tukea lapsien oppimista, oppimaan oppimista ja kasvua siten, että hoidollisuus on näihin sidoksissa. Varhaiskasvatus perustuu tieteelliseen tietoon ja sen kontekstin ymmärtämiseen mikro- ja makrotasolla. Varhaiskasvatuksen perimmäinen tarkoitus on vahvistaa lasta kokonaisvaltaisesti. Varhaiskasvatus on myös vuorovaikutusprosessi, jossa lapsilähtöisesti eri elämysten ja kokemusten avulla, vertaisryhmän ja aikuisen tuen kautta lapsi kasvaa aktiiviseksi toimijaksi. (Hujala, Nivala, Parrila & Puroila 2007, 10-11.)

4.2 Lastenkulttuurin määritelmä

Yhdistyneiden Kansakuntien lapsen oikeuksien sopimuksen perusteella lapsia ovat kaikki alle 18-vuotiaat tytöt ja pojat. Lastenkulttuuri on moniselitteinen kokonaisuus. Yksinkertaisesti määriteltynä lastenkulttuuri on lapsille suunnattua tai lasten suosimaa kulttuuria. Gunnar Danbolt ja Åse Enerstvedt, norjalaiset lastenkulttuurin tutkijat, jakavat lasten kulttuurin aikuisten ohjaamaksi ”kulttuuria lapsille” ja lasten omaksi kulttuuriksi. ”Kulttuuria lapsille” tarkoittaa kaikkea aikuisten ohjaamaa kulttuuritoimintaa, joka on lähtökohdiltaan esimerkiksi pedagogista tai kulttuurista. Lasten oma kulttuuri puolestaan perustuu suulliseen, kerronnalliseen sekä leikilliseen, ja on lasten itsensä luomaa. (Anttila & Rensujeff 2009, 15-16.)

Lastenkulttuuriin sisältyy lapsille ja nuorille suunnatut taide- ja kulttuuripalvelut sekä lasten itse luoman kulttuurin edistämistä lasten oman leikin ja kerronnan avulla. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhtenä tehtävänä onkin lastenkulttuurin

kehittäminen. Tämä pyritään varmistamaan valtionosuuksilla, valtion avustuksilla ja strategiatyöllä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012.)

4.2.1. Kulttuuri- ja taidekasvatus

Kulttuurikasvatukseen kuuluu eri taiteen ja kulttuurin sisältöjä: toimintaa, kasvatusta ja opetusta. Tärkeintä kulttuurikasvatuksessa on, että oppija saa itse tehdä ja toteuttaa. Kulttuurikasvatus kehittää oppijan persoonaa siten, että se auttaa ymmärtämään omaa minäkuvaansa sekä maailmankuvaansa. Kulttuurikasvatuksen tulee tapahtua niin, että se on lapselle ominainen tapa toimia esimerkiksi leikin avulla. (Aerila, Heino-Fihlman & Rönkkö 2010, 129-130.)

Valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman (Stakes (nyk. THL) oppaita 56, 2005.) mukaan kasvattajien tulee luoda mahdollisuuksia lapsen taiteelliselle kokemiselle ja ilmaisulle kunnioittaen lapsen henkilökohtaisia valintoja ja havaintoja. Lapsen mielikuvitukselle ja luovuudelle on annettava tilaa, aikaa ja rauhaa. Kasvattaja ohjaa ja tukee lasta, jotta tämä saavuttaa asettamansa taiteelliset tavoitteet. Ruokosen ja Rusanen (2009) mukaan ohjaajien tehtävänä on luoda edellytykset lapsen oppimiselle ja itsensä toteuttamiselle, mutta ei tehdä lapsen puolesta. Ohjaaja antaa tukea lapselle, mutta myös riittävästi omaa tilaa. Ohjaaja toimii lapsilähtöisesti, kun hän huomioi lapsen maailman ja näkemykset. Ohjaajan tulee syventyä lapsen tapaan toimia. Näin lapsen ja ohjaajan välille muodostuu tasa-arvoinen vuorovaikutussuhde. (Ruokonen & Rusanen 2009, 11.)

Meissä kaikissa asuu pieni taiteilija. Kasvattaja kannustaa lasta tekemään, kokemaan ja ilmaisemaan tunteitaan, ajatuksiaan ja aistimuksiaan monipuolisesti. Taiteellisessa kokemisessa ja ilmaisemisessa ovat läsnä tunteet, leikki, mielikuvitus ja luovuus, työskentelyyn uppoutuminen ja ongelmanratkaisu, omista tuotoksista nauttiminen, sekä onnistumisen, epäonnistumisen että uudelleen yrittämisen kokemukset.
(Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2010.)

4.3 Median määritelmä

Media on moniselitteinen käsite, jolle ei ole yhtä ainoaa määritelmää. Jos tarkastellaan mediaa sosiaalisen vuorovaikutuksen näkökulmasta, se on sosiaalisesti ja kulttuurisesti tuotettu kokonaisuus. Se voidaan jakaa neljään eri osaan: mediasisältö, mediatekniikka, medialähde ja mediamaailma. Mediasisältöä tuotetaan mediatekniikan avulla. Mediatekniikkaan eivät kuulu vain laitteistot vaan myös sanoma- ja aikakauslehdet sekä muut julkaisukanavat, jotka linkittyvät medialähteisiin. Toimittajat, kirjailijat, tutkijat ja muut median kanssa toimijat ovat osa medialähteitä. Viestinnällistä kokonaisu ympäristöä kutsutaan mediamaailmaksi. (Hietala, Lahikainen, Inkinen, Kangassalo, Kivimäki & Mäyrä. 2005, 12.)

Media ja yhteiskunta kulkevat käsi kädessä. Mediaan vaikuttavat esimerkiksi yhteiskunnan sen hetkiset valtasuhteet sekä ekonomisen ja poliittinen tilanne. Tämän huomaa muun muassa siitä, että lastenohjelmat eivät ole samanlaisia joka puolella maailmaa. Erilaisuus johtuu maiden eri arvomaailmoista, jotka ovat sidoksissa maan uskomuksiin ja kulttuuriin. (Hietala ym. 2005, 12.)

5 INTERVENTIOIDEN PURKU

Projekti toteutetaan Kokkolassa järjestettävällä Loistavaa!- lasten ja nuorten kulttuuriviikolla, siten että viedään media- ja kulttuurityöpaja eri päiväkodeihin. Päiväkodeissa projekti toteutetaan pienryhmissä noin 10 lasta yhdessä ryhmässä. Media- ja kulttuurityöpaja syntyy sanomalehdistä poimituista ajankohtaisista ja mielenkiintoisista uutisaiheista.

Tämän jälkeen valitaan lasten kanssa heistä kiinnostavimmat jutut teoksien aiheiksi. Valinta tapahtuu sillä tavoin, että ensin keskustellaan hetken aikaa valitusta uutisesta, jonka jälkeen houkuttelevin aihe muutetaan lasten toimesta taiteen muotoon. Tämän jälkeen jokainen saa halutessaan kertoa omasta tuotoksestaan, jonka jälkeen lapset saavat antaa palautetta työpajasta. Aikaa yhteen työpajaan varataan noin tunnin verran. Työpajoja järjestetään neljässä eri päiväkodissa.

6 PROJEKTIORGANISAATIO

6.1. Projektin yhteistyötahot ja lapsiryhmät

Kokkolan alueelta valitaan viisi päiväkotia, joihin interventioita tehdään. Päiväkodit, joihin työpajoja suunnataan ovat Halkokarin ja Tulliharjun päiväkodit. Muista ei ole vielä varmuutta. Lapsiryhmissä on noin kymmenen osallistujaa, jotka ovat 4-5 -vuotiaita.

6.2 Tukihenkilöt

Tukihenkilöinä toimii ohjaava tutoropettaja Anne Jaakonaho ja varhaiskasvatuksen koordinaattori Satu Forsberg.

7 EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Eettisyys tarkoittaa oikean ja väärän erottamista toisistaan. Sosiaalialalla eettiset ohjeet eivät voi olla ennaltamäärättyjä, koska oikeaa ja väärää joudutaan pohtimaan useista eri näkökulmista elämän eri osa-alueilla yllättävissäkin tilanteissa. Ammatillisesti eettisyys tarkoittaa oman ammatillisen toiminnan ja päätöksenteon reflektointia ja oikeudenmukaisuuden pohdintaa. Sosiaalialan ammattietiikka merkitsee ammattilaisen halua ja kykyä nähdä sekä kuulla vaihtoehtoja arkielämän eri tilanteissa. Lisäksi ammattietiikkaan liittyy olennaisesti ammattilaisen halu ja kyky tuoda esiin asiakkaan omat näkemykset. (Talentia 2009.)

Projektissamme otamme huomioon sosiaalialan ammattieettiset ohjeet ja linjaukset niitä noudattaen. Projektia ohjaavat myös sosiaalihuoltolaki, lastensuojelulaki, päivähoitolaki, valtakunnallinen varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelma, Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma ja päiväkodin oma toiminta-ajatus. Ammattietiikkaa pyrimme toteuttamaan lapsilähtöisesti ottaen huomioon lapsen omat näkemykset. Tulevina sosiaalialan ammattilaisina haluamme myös kiinnittää huomiota omiin työtapoihimme ja tarkastella niitä kriittisesti.

8 AIKATAULU JA RAHOITUSSUUNNITELMA

8.1 Aikataulu

Projektisuunnitelma on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2012 syyskuussa. Syyslokakuun aikana tutkimuslupa tulisi olla saatuna, jotta voimme toteuttaa projektin marraskuun 2012 alussa. Tavoitteenamme on saada opinnäytetyö valmiiksi toukokuun 2013 loppuun mennessä.

8.2 Rahoitussuunnitelma

Materiaalihankinnat:

Sanomalehdet	0 €
A 3 paperit x 50 (á 0,50 €)	25 €
Välineet	<u>30 €</u>
	55 €

Sosionomin palkka (11 e/h)

Suunnitteluun käytetty aika 50 h

Toteutukseen käytetty aika 10 h

60 h x 11 € = 660 €

660 € -55 € = 605 €

LÄHTEET

Aerila, J., Korhonen, R. & Rönkkö, M-L. 2010. Pienet oppimassa – kasvatuksellisia näkökulmia varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Turku: Uniprint.

Anttila, A. & Rensujeff, K. 2009. Taiteen taskurahat – Lastenkulttuurin käsite, linjaukset ja edistäminen. Helsinki: Lönnberg Print.

Arki, arvot, elämä, etiikka - Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet. 2009. Talentia ry. 3. painos. Helsinki. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.talentia.isintexas.com/edocs/julkaisut/eettinen_opas/flip/eettinenopas.pdf Luettu 5.9.2012

Hietala, P., Inkinen, T., Kangassalo, M., Kivimäki, R., Lahikainen, A. & Mäyrä, F. 2005. Lapsuus mediamaailmassa - näkökulmia lasten tietoyhteiskuntaan. Tampere: Tammer-Paino.

Hujala, E., Nivala, V., Parrila, S. & Puroila, A-M. 2007. Päivähoidosta varhaiskasvatukseen. Hyvinkää: T-print.

Keski-Pohjanmaa. 2010. LOISTAVAA! – valoa syksyn pimeyteen. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.keski-pohjanmaa.fi/nyt/page.php?page_id=15 Luettu 24.10.2012

Kokkolan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. 2010. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.kokkola.fi/perusturva/paivahoito/fi_FI/paivahoito/files/83548458459416129/default/kokkola_vasu_2010.pdf Luettu 21.8.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012. Lastenkulttuuri. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/lastenkulttuuri/?lang=fi> Luettu 21.8.2012

Ruokonen, I., Rusanen, S. & Välimäki, A-L. 2009. Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Yliopistopaino Oy.

Taidelähtöiset menetelmät. 2012. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-tyon/menetelmat/taidelahtoiset_menetelmat Luettu 5.9.2012

Hei!

Olemme kaksi kolmannen vuoden sosionomiopiskelijaa Centria ammattikorkeakoulusta Kokkolasta. Opinnäytetyömme suoritamme Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolla. Viikko järjestetään 4.-11.11.-12.

Projektin tavoitteena on antaa 4-5-vuotiaille lapsille tietoa kulttuurista median, tässä tapauksessa sanomalehtien uutisaiheiden avulla. Projekti toteutetaan Kokkolassa järjestettävällä Loistavaa!-lasten ja nuorten kulttuuriviikolla, siten että viedään media- ja kulttuurityöpaja eri päiväkoteihin.

Päiväkodeissa projekti toteutetaan pienryhmissä noin 10 lasta yhdessä ryhmässä. Media- ja kulttuurityöpaja syntyy sanomalehdistä poimituista ajankohtaisista ja mielenkiintoisista uutisaiheista. Tämän jälkeen valitaan lasten kanssa heistä kiinnostavimmat jutut piirroksien aiheiksi. Valinta tapahtuu sillä tavoin, että ensin keskustellaan hetken aikaa valituista aiheista, jonka jälkeen houkuttelevimmat aiheet muutetaan lasten toimesta taiteen muotoon. Tämän jälkeen jokainen saa halutessaan kertoa omasta tuotoksestaan. Aikaa yhteen työpajaan varataan noin tunnin verran.

Nyt haluaisimmekin kysyä teiltä, onko teidän päiväkotinne innokas lähtemään mukaan tähän projektiin?

Toivomme pikaista yhteydenottoa, mikäli innostusta löytyy. Voitte myös ilmoittaa mahdollisen päivän, milloin työpajaa olisi sopiva tulla pitämään.

Ystävällisin terveisin

Janni Paavola, janni.paavola@cou.fi, (040-8242797)

&

Marjut Isoaho, marjut.isoaho@cou.fi, (050-4079457)

Interventioiden perusrakenne

Aloitus

Esittelemme itsemme lapsille, jonka jälkeen kerromme lyhyesti, miksi olemme päiväkotiin tulleet. Sen jälkeen tutustumme toisiimme leikin avulla. Tavoitteenamme on rakentaa luottamusta lasten ja meidän välille. Seuraavaksi kerromme lapsille, mitä aiomme tulevassa työpajassa tehdä ja kuinka toimimme. Lapset voivat esittää kysymyksiä, jos jokin jäi mietityttämään. Kesto n. 10 min.

Toiminta

Aloitetaan toiminta siten, että ohjaajat lukevat lapsille kolme lyhyttä uutista. Näistä kolmesta artikkelista lapset saavat keskustelun jälkeen äänestämällä valita mielenkiintoisimman tuotoksiensa aiheeksi. Valinnan jälkeen lapset piirtävät tai maalaavat uutisesta mieleen jääneet asiat paperille. Ohjaajat kiertävät auttamassa ja kannustamassa. Kesto n. 30-40 min.

Lopetus

Piirrosten teon jälkeen siirrytään yhdessä piiriin, jossa jokainen lapsi saa halutessaan kertoa omasta teoksestaan. Tämän jälkeen lapset saavat antaa palautetta työpajasta. Lauletaan lopuksi yhteislaulu ja hyvästellään toisemme. N. 5-10 min.

LASTEN PALAUTE

Oliko työpaja mukava?



Opitko uutta?



Haluaisitko jatkossa samanlaisia työpajoja?



KOKKOLA

29.11.2012

Hyvät vanhemmat,

Olemme kaksi kolmannen vuoden sosionomi-opiskelijaa Centria-ammattikorkeakoulusta. Kävimme Loistavaa-viikolla toteuttamassa lapsenne päiväkotiryhmässä Kulttuurin Median Keinoin – työpajan, joka kuuluu opinnäytetyöhömme. Työpajassa käsitelimme luontoaiheisia uutisia. Uutisten käsittelyn jälkeen lapsenne sai piirtää/maalata valitusta uutisesta kuvan. Otimme työpajan eri vaiheista kuvia, kysytyämme ensin päiväkodin henkilökunnalta, keitä lapsia saa kuvata päiväkodissa. Kuvat ovat tällä hetkellä omassa käytössämme, jotta voimme palauttaa mieleemme työpajan kulun. Tarkoituksena olisi kuitenkin näyttää projektikuvia opinnäytetyömme esittelyssä ensi syksynä (2013) koulullamme. Tämän vuoksi toivomme, että vastaatte seuraavaan kyselyyn.

Lapseni kuvia saa esitellä Centria-ammattikorkeakoulun opinnäytetyöesittelyssä ensi syksynä?

kyllä___/ei___

Lapseni teoksen kuvia saa esitellä Centria-ammattikorkeakoulun opinnäytetyöesittelyssä ensi syksynä?

kyllä___/ei___

Kiitos vastauksistanne!

ystävällisin terveisin,

Marjut Isoaho & Janni Paavola

Mikäli kysyttävää tulee, meidät tavoittaa sähköpostitse

marjut.isoaho@cou.fi

janni.paavola@cou.fi

Suomalaisten rinnalle kaivataan ulkomalaisia ruskan ihailijoita

Lapin ruskaturismi kasvoi

Maanantai 8.10.2012 KP

Mario Somunen

OULU (STT)

Lapin matkailukeskukset ovat tyytyväisiä päätyyneeseen ruskaseisonkiin. Turisteja riitti tunturiloheissa, vaikka ruska ei tänä vuonna ollut kaikkein loisteliaan.

-Saariselällä ja Inarissa sesonki oli hieman viime- ja toissa-vuotista parempi, kertoo markkinointijohtaja Markku Oravainen Pohjois-Lapin Matkailu Oy:stä.

Myös Kirttilän Levillä ruskaturismi lisääntyi hieman.

-Keskusvarannon myyntiprosenttia ei oleamme tyytyväisiä kauteen, sanoo toimintujohtaja Jussi Töyrylä Levän Matkailu Oy:stä.

Ylläksellä ruskaturisteja näkyi kantokuvassa saman verran kuin viime vuonna. Ylivoimainen ennemmistö Lapin ruskaturisteista on suomalaista. Oravaisen mukaan ruska-

turistia tulisi kehittää ja markkinoita paremmin ulkomaalaisille.

-Ongelma on tietysti saavutettavuus, sillä Lappiin ei tule tähän vuodentakaisin yhtä paljon lentoja kuin talvisin, hän toteea.

Lämpimin syksy ei siirtä ruskaa

Ilmaston lämpeneminen ei näytä siirtävän ruskaa. Metsätutkimuslaitos on selvittänyt, miten kevään ja syksyn ajoitru-

minen vaihtelee vuosittain kasvimaailmassa.

Syksy on hieman kummajainen, sillä keväällä heit ilmanlämmetessä kasvit aloittavat kasvukautensa. Sen sijaan lämpimin syksy ei vaikuta siihen, milloin puut pudottavat lehtensä.

-Valolla näytetään olevan suuri rooli syksyn ajoittumiseen kasvimaailmassa. Vaikka syksy olisi lämmin, kasvit ottavat valoympäristöstä sen signaalin, että talvi on tulossa, kertoo professo-

ri Anne Tokvanen Metsätutkimuslaitoksen Oulun yksiköstä.

Siksi ruska on Lapsissa, joka vuosi kutakuinkin samaan aikaan. Kivään sesonkiaika turturikeskuksissa on syyskuun puolivälissä.

Nyt matkailukeskukset suunnitella jo katseensa täydellä tohinalla hiihtokauteen. Inarissa Saariselällä avataan ensimmäisen hiihtolatu ensi viikolla. Kuusamossa Rutka pyrki avaamaan laskettelukauden 18. lokakuuta

lapin ruskaturismi kasvoi -

- Ruska + turismi (mitä on)

- suomalaiset + ulkomalaiset

- Ilmaston lämpeneminen

- Valo + kasvit

tieden vieminen



Jouani Nikula
KOKKOLA (KKP)

Ensimmäinen yllätti autotallit ja tällä kertaa myös toimittajan. Ammuntien kiertos keskustassa menee lumisateessa hyöryneen kulkukätkönsä ehdoilla. Elitä joka sään ylläkirjää löyty edes kuvaan laukusta.

Muutetta ei juuri paperille jää, mutta onneksi jorain tallentuu mieleenkin. Päätymättömän huomio on, että ihmiset todella iloitsivat ensilumesta. Jos mikäkötäjä on, he pilloitelevat nyt sisätiloissa.

Harjanvarressa lunta pölyytävä yrittäjä Jori Björndahl hehkuttaa hyötyliikunnan mahdollisuksista.

-Tämä on mahtavaa Vanhalla kilpailijajäästä rakastan luntaa. Keskustan ilmeikin muuttuu.

Päivystävä meteorologi
ennustaa talvista vilkonloppua

Ensimmäinen hitusen etuajassa

Jouani Nikula (KKP)
Täytyy on muuttamaan päivän etuajassa. Ilmatieteen laitoksen mukaan ensimmäinen sata Kokkolan seudulle keskimäärin 30. lokakuuta.

Yhteiskäyttä periantaamuuna Kokkolassa mitattiin kunden sentin lumikerros. Yhteiskäyttä lunta oli neljä senttiä. Kauhavalla yhdeksän ja Siljakoskella kuusi.

Lumisade keskittyi länsirannikolle.
-Mertti on vielä ilmaan verratuna lämmintä, mikä voimistuu vielä kylse.

Ensimmäinen kirkasti maiseman ja monet miehet



19.12.10.2012 KP

Mutua ei tämä pitkästä maassa pysy Björndahl ennustaa.

Auoteen harjaava Pekka Kovalainen ilmoittanut myös lumenfantatiksi. Sitäkin huolimatta,

Päivystävä meteorologi
ennustaa talvista vilkonloppua

Ensimmäinen hitusen etuajassa

Jouani Nikula (KKP)
Täytyy on muuttamaan päivän etuajassa. Ilmatieteen laitoksen mukaan ensimmäinen sata Kokkolan seudulle keskimäärin 30. lokakuuta.

Yhteiskäyttä periantaamuuna Kokkolassa mitattiin kunden sentin lumikerros. Yhteiskäyttä lunta oli neljä senttiä. Kauhavalla yhdeksän ja Siljakoskella kuusi.

Lumisade keskittyi länsirannikolle.
-Mertti on vielä ilmaan verratuna lämmintä, mikä voimistuu vielä kylse.

että tuuliasi on mennyt umpeen aamuksen kahvilatilan alkama.

-Onneksi on senttien kirkkaat alu. Vaihdon jo vilko siten. Olen työntä puolesta tien päällä noin 5000 kilometriä kulkuaudessa. Vielä ei ole lumi päässyt yllättämään.

Kauppaan kävelevä Margareta Enlund heittää, että "lapsilla on nyt ainakin hauskaa". Vaikka jalanlukuvoimat ovat lumessa ja kävelykin vaatii ketteryyttä, on lymy herässä myös Jenni Paajukoskella ja Ros-Marie Rasmuksella.

-Kouhunn oli pakko lähtee kävelen. Ei täällä pyöriä päijäsi. Lumi on silti kivaa. Tätä on odottu!

Auruskaluston ensihetävyys

Kokkolan auruskalusto ampaisi periantana ammuntasenttiä ilmi kenteeseen. Kymmenen yksittäistä aihkerot keskustassa Käivän Korkamallan.

-Säästötönnön takia pätyvyyksenne alkaa vasta 24. marraskuuta. Siihen asti, jos ei mitään poikkeavaa tapahdu, men-

*-Ilmatieteen laitos
- meteorologi*

nään kaupungin oman kaluston varassa, sanoo tiemestari Kari Pihlagamäki.

Hänen mukaansa ei ole mitenkään ilmeitelävää, että ensimmäinen saadaan kerralla iso kerros.

-Seuraavaksi, kun sää menee suojan puolelle, varaudumme hiihtokauden junaan ja katujen hiekoitukseen.

Pitkää päivää rengasliikkeisiä

Kannuslainen Jukan rengas on yhden miehen yritys, jolle ilmoitustalon odotus on luonnollisesti tarjottu ylläpitää päivää.

-Täyttää häkää olen maanantaisista asti vahnantur renkaita. Ilmatieteen odottavat jo tiisarksi lumisateita, siksi kovin pitkä oli aiem-

min tällä viikolla, sanoo yrittäjä Jukka Pekkarinen.

Pekkarisen mukaan renkaidenvaihtoon lähdetään tyyppisesti siltoin, kun ensimmäisiä lunisateita ennustetaan.

-Vasta lumentulo herättää. Kiftaista asti vahnantur renkaita. Ilmatieteen odottavat jo tiisarksi lumisateita, siksi kovin pitkä oli aiem-

Etelänsatakieli
piipahti Keski-Pohjanmaalla:

3.

- Tankkarin saaren lintuasemalla
- Harvinaisuus

Etelänsatakieli piipahti Keski- Pohjanmaalla Ti 9.10 KP

KOKKOLA (KP)

Suomessa harvoin nähty etelänsatakieli vieraili viikonloppuna Kokkolassa. Keski-Pohjanmaan ensimmäinen havainto lajista tehtiin sunnuntaina Tankarin saaren lintuasemalla.

Lintuaseman miehittäjien havaitsema etelänsatakieli (*Lusci-*

nia megarhynchos) on 32. Suomessa havaittu lajinsa yksilö. Tankarin kolmihenkinen tarkkailijaryhmä oli erityisen ilahnut havainnosta, sillä se tapahtui viikon kestäväen syysmuuton tarkkailu- ja rengastusrupeaman alkajaisiksi.

Etelänsatakieli on 355. havaittu laji Keski-Pohjanmaalla.

Maaseutu on kulttuuriperintöä

LA 6.10.-12 KP

Kailla Vähäsyrinki (KP) Käviän opistoilla kohotetaan tätä näkökulmaa maaseutun kulttuuriperinnöllä. Kyse on 90-vuotisen toiminnan juhlavuotta viettävän MTK Keski-Pohjamaan seminaarista, jossa keskustellaan historiallisesti ja henkisesti tärkeistä paikoista.

-Maaseutua ja varsinkin maataloutta ajatellaan pelkästään aineellisen hyödykkeen tuottajana. Sitäkin se on, mutta maatalous ja maaseutu tuottavat myös arvokasta kulttuuria, toteaa toiminnanjohtaja **Joumi Jyrinki** MTK Keski-Pohjamaan maasta.

Vuosisatujen aikana syntyneet asuin- ja elämänajatukset voivat olla tämän päivän ihmisille tervettä edistävää kulttuurista kohteita.

-Ruotsissa tehdyn väitöskirjan mukaan kulttuurijälmykset alensivat veropannetta ja lievitivät stressiä. Pitkään kulttuurintutkijana harrastaneiden väitettiin myös elävän pitempään.

MTK Keski-Pohjamaan kulttuurijärjestö rymmen vuorossa Mirna ja maaseutu -kirjoituskilpailun. Nyt oli vuorossa valokuvauksipäivä ja maaseutukulttuurista käsittelevä seminaari.

-Hautamme näillä kulttuuritapahtumilla viestittää jäsenistölemme, että sielun virkeyden pitää olla arkipöydässä läsnä, jonnei Jyrinki muistuttanut.

Paikan henki taiteen Etiköön maaseudun kulttuuriperintö seminaarissa ovat

Chydenius-instituutin kannatusyhdistys ja Keski-Pohjamaan maakuntamuseo. Kulttuuriperintöä on kehitetty Genius loci-hankeella. Paikkoihin ohella tietoa on kerätty myös yksityisiä esinekerkkoja ja kotimuseoita asiantuntijoista.

-Kyse on henkisesti tärkeistä paikoista ja niihin liittyvistä taideteoksista. Elokuussa alkanessa jatkohankkeessa tietoista luodaan internetissä toimiva kulttuurista ja historiallisista kohteista esittelevä palkkatetopalvelu. Etämainen kulttuurin kohde- ja reitittämistä, kertoo professori **Kari Ilmoen**.

Palkkatetopalvelussa pääsevät esille historiallisen Keski-Pohjamaan kulttuuriperintö, hengellisyys, merkkinäkö, merkillisyys, muinaismuistot, verttyöt, sodat ja tarinat.

-Kohteiden lisäksi tietopalveluun vietään tietoja kohteiden lähellä sijaitsevista palveluista. Palkkatetopalvelun rakentamisessa korostetaan käytäjästäväällisen tietoteknologian soveltamista sekä ekologisesti ja kulttuurisesti kestävien toimintatapojen noudattamista, Ilmoen toteaa.

Lopputuotteena syntyvät kunnat ja maakuntat ja yhtäältä yleisinhödyllinen kulttuuriperintö tietopankki joka palvellee laajasti hyvinvoinnin ja elinkeinoelämän kehittämistä.

Esineen tarina lisää arvoa Maakunta-amanuenssi **Pirkko Järvelä** on mielisään lukuisia kotimuseoista ja yksityiskerä-

Maaseutu on kulttuuriperintöä
- Kulttuuri?
- Maaseutu

hoiden kokoelmista, joita on hankkeen myötä tullut tietoon. -Joka kunnasta löytyy jotain, myös erikoisiin aiheisiin keskitettyjä kokoelmia, kuten matokammunseko Ylivieskasta. Esineen historia lisää sen arvoa. Kirjailijana Ylös, kutka, missä ja milloin on esineitä käytännö-

ja muuta siihen liittyvää tietoa, Pirkko Järvelä vetoaa. Kokoelman omistajan on myös syytä pohjata esineiden säilymistä tulevaisuudessa, jos työlle ei ole jatkajaa. Tohoiammilla lähtöisin oleva tutkija **Juha Ojala** valottaa seminaarissa maaseudun mur-

rosta. Ojala työskentelee Jyväskylän yliopistossa professorina sekä historian ja etnologian laitoksen johtajana. -Maaseudun murros on vaikeutunut siihen, mitä maaseutu näyttää. 1850-luvulla maatalouden osuus Suomen bruttokansantuotteesta oli 60 pro-

senttia ja työllisyydestä 80 prosenttia. Nyt maatalouden osuus bruttokansantuotteesta on 1,5 prosenttia ja työllisyydestä 4 prosenttia. Tuotavuuden kasvu on ollut hurjasta, mihin tahansa muuhun elinkeinon verrattuna, tiivistää Ojala.

KOKKOLAN KAUPUNKI

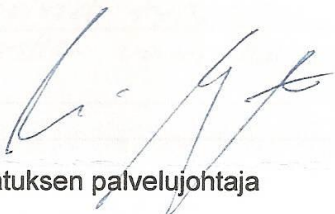
VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

Sivistyskeskus

Varhaiskasvatuksen palvelujohtaja

05.11.2012

50 §

- Asia** Tutkimuslupa-anomus / Lasten päivähoito.
- Hakijat** Marjut Isoaho ja Janni Paavola anovat tutkimuslupaa, koskien projektityötä "Kulttuuria median keinoin." Hakijat opiskelevat Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulussa. Aineiston keruun arvioitu ajankohta 5.-9.11.2012.
- Lupaehdot** Kaikki osapuolet sitoutuvat noudattamaan tietosuojalaista ja salassapidosta annettuja ohjeita ja määräyksiä siltä osin kuin niitä tähän tutkimukseen liittyy.
- Tutkielmasta toimitetaan maksuttomasti yksi kappale e-mail: satu.forsberg@kokkola.fi.
- Päätös** Myönnän tutkimusluvan Marjut Isoaholle ja Janni Paavolalle anomuksen mukaisesti.
- Päiväys ja allekirjoitus** 05.11.2012 
- Varhaiskasvatuksen palvelujohtaja
- LIITE** Tutkimuslupa-anomus
- Jakelu** Hakijat, Satu Forsberg

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS

Organisaatio, jolle anomus osoitetaan Varhaiskasvatus, Kiviniity,
Tulliharjun Vanhempi- ja Haikokan pkl:t

Vastuuhenkilö organisaatiossa Jatni Forsberg

Tutkimusluvan anoja(t) Marijot Isoaho ja Janni Paavola

Osoite Läntinen Kirkkokatu 72, 67100 KLA

Puhelin 050 4079457

Sähköpostiosoite cop.fi

Tutkimuksen nimi Kulttuurin median keinoin

Tutkimuksen tarkoitus Tuottaa Loistavaa-viikolla Kulttuuri-
Keskusnä työpajoja 4-6 vuotiaille
lapsille varh. Kasvatuksena

Tutkimuksen kohderyhmä _____

Aineiston keruun arvioitu ajankohta 5. - 9.11. 2012

Tutkimusmenetelmä Projektityö

Tutkimussuunnitelma hyväksytty 1 / 11 2012

Tutkimuksen ohjaaja Anne Jaakonaho

Lupa myönnetään

paikka _____ aika _____ / _____ 20 _____

anomuksen mukaisesti muutosehdotuksin hylätty

Luvanmyöntäjän allekirjoitus _____

LIITTEET Tutkimussuunnitelma
 Kysely/haastattelulomake
 Muut liitteet, mitkä _____

OPINNÄYTETYÖSOPIMUS

Opinnäytetyön tekijä/t Marjut Isoaho Janni Paavola	Aloituspäivämäärä toukokuu 2012
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma sosionomi (AMK)	Yksikkö Hyvinvoinnin ja kulttuurinyksikkö
Koulutusohjelman yliopettaja Pirjo Forss-Pennanen	Opinnäytetyön ohjaaja Anne Jaakonaho
Opinnäytetyön työnimi (aihe) Kulttuuria median keinoin	
Tutkimusongelma/kehittämistehtävä Tuottaa Coistavaa!-viikolle kulttuurikeskeisiä työpajoja 4-6-vuotiaille lapsille varhaiskasvat- uksessa.	
Opinnäytetyön tavoite ja rajaus/tutkimustulokset Vaihtelun tuomine päiväkotien arkeen ja uusien työmenetelmien esittäminen. Kehittää lasten luovaa ajattelua.	

OPINNÄYTETYÖSOPIMUS
Opinnäytetyön alustava aikataulu (pvm:t kuukauden tarkkuudella)

Aloituspalaveri (ohjaaja, työn tekijä, työelämäohjaaja) []
 Toteutus suunnitelman esittäminen []
 Väkiraportointi []
 Ohjaajan tarkastus ja/tai loppupalaveri []
 Opinnäytetyön hyväksyttäväksi jättäminen []
 Opinnäytetyön seminaariesitys []
 Kypsyyskoe []

Toimeksiantajan yhteystiedot (yritys, yhteyshenkilön nimi, osoite, puhelin, sähköposti)

Kokkolan kaupunki / varhaiskasvatus
Satu Forsberg

Tämä sopimus on laadittu kolmena kappaleena. Sopimuskappaleet toimitetaan opinnäytetyön tekijälle, toimeksiantajalle sekä työn ohjaajalle. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun opiskelija sitoutuu tekemään toimeksiantajan toimeksiannosta edellä mainitusta aiheesta opinnäytetyön kevät 2013 mennessä.

Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön työssä tarvittavaa tietoa sekä arvioimaan opinnäytetyön valmistuttua sen hyödynnettävyyttä toiminnassaan. Toimeksiantaja maksaa materiaali-, postitus-, matka- ym. mahdolliset kulut laskun mukaan. Toimeksiantaja voi maksaa opinnäytetyön tekijälle palkan.

Tämän sopimuksen osapuolet ovat velvolliset pitämään salassa kaiken, mitä he toimeksiannon yhteydessä ovat aaneet tietoonsa asioista, joita voidaan pitää toisen sopijapuolen liikesalaisuutena. Opinnäytetyö käydään läpi ammattikorkeakoulun opinnäytetyöseminaarissa ja se on julkinen asiakirja. Toimeksiantajan tulee erikseen pyytää työn salausta.

Ammattikorkeakoulu ei vastaa opinnäytetyön tekijän mahdollisesti aiheuttamasta haitasta tai vahingosta.

Päiväys

1.11.2012

Työelämäohjaajan allekirjoitus

Satu Forsberg

Opiskelijan allekirjoitus

Matti Jaakkola & Janna Paavola

Opinnäytetyön ohjaajan allekirjoitus